

ΚΛΕΙΝΟΥΝ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ – ΑΝΟΙΓΟΥΝ ΚΑΦΕ, ΜΠΡΑΝΤΣΑΔΙΚΑ ΚΑΙ WINE BAR

Ένα απέραντο σουβλατζίδικο

Καινούριο βιβλιοπωλείο δεν έχει ανοίξει κανένα στην Αθήνα την τελευταία δεκαετία. Αντίθετα, ο αριθμός των νέων εστιατορίων ξεπερνά τις 5.000!

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Σελ. 10-11

TODAY PRESS

ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2026 | ΑΡ.ΦΥΛΛΟΥ 196

todaypress.gr

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

«Με την πρόληψη μειώσαμε τις κοινωνικές ανισότητες στην υγεία»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΜΑΡΘΑ ΛΕΚΚΑΚΟΥ

Σελ. 12-14

Γιατί το Μαξίμου απαντά πλέον στις «βολές» Σαμαρά

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΝΤΕΛΗ

Σελ. 4-5

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Με την υπογραφή του Ανέστη Γερονικολάκη

Με αφορμή την επέτειο των Τεμπών και τη δικαστική απόφαση για τις παρακολουθήσεις, θα καταγράψω αυτό που ακούγεται σε όλους μας λογικό. Οι υποθέσεις -πολύ περισσότερο οι μεγάλες υποθέσεις- πρέπει κάποια στιγμή να κλείνουν. Ο αένας κύκλος τους δε βοηθά ποτέ, κανέναν. Οι κυβερνήσεις «κουράζονται», οι αντιπολιτεύσεις «δεν παίρνουν πόντους», οι πολίτες «απογοητεύονται». Από κάλπη σε κάλπη, οι υποθέσεις πρέπει να αντικαθίστανται από... βεβαιότητες. Τα υπόλοιπα στον ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΗ

Σελ. 32

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

ΗΠΑ, Ιράν και η αρχιτεκτονική της διολίσθησης

ΤΟΥ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΛΙΑΚΑΚΟΥ

Σελ. 16-17

Αλήθειες και μύθοι για τις πρόωρες εκλογές

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΤΣΙΤΟΥΝΑ

Σελ. 9

Το «δεν σ' αφήνω να μπεις», πού οδηγεί;

«Το περιστατικό στο Γενικό Κρατικό Νίκαιας, κατά την επίσκεψη του υπουργού Υγείας Άδωνη Γεωργιάδη, δεν ήταν ένα ακόμη στιγμιότυπο έντασης σε δημόσιο χώρο. Ήταν κάτι βαθύτερο. Ήταν ένα σύμπτωμα. Και τα συμπτώματα, ειδικά όταν εκδηλώνονται μέσα σε νοσοκομεία, καλό είναι να τα διαβάζουμε εγκαίρως», γράφει ο Δημήτρης Καμπουράκης.

Σελ. 6-7

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ: «Ο ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ ΕΧΕΙ ΓΡΑΦΤΕΙ ΗΔΗ»

Σελ. 20-21

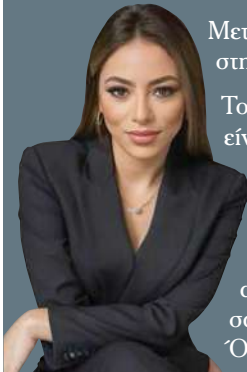
-ΕΚΤΟΣ ΘΕΜΑΤΟΣ-

Η στήλη που απαντά, χωρίς να ρωτήθηκε

Τρία χρόνια μετά

Από το ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ, στο κομματικό ξεκατίνισμα

Τρία χρόνια μετά τα Τέμπη, η Ελλάδα θυμάται. Όχι όλοι, όχι συνέχεια, αλλά όταν έρχεται η μέρα, είμαστε όλοι εκεί. Σοβαροί, συγκινημένοι, ενωμένοι. Ανεβάζουμε μαύρα φόντα, γράφουμε ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ, μιλάμε για δικαιοσύνη. Για 24 ώρες η συλλογική μας μνήμη τρεντάρει στα σόσιαλ.

της Αγνής Κόρμπε

Μετά, επιστρέφουμε στην κανονικότητα. Το πρόβλημα δεν είναι ότι θυμόμαστε μία μέρα. Το πρόβλημα είναι ότι το ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ το αντιμετωπίζουμε σαν συναίσθημα. Όχι σαν υποχρέωση.

Διαχρονικές σημαίνει απλωμένες, αραιωμένες και άρα ακίνδυνες.

Γιατί όταν λίγο-πολύ φταίνε όλοι, τελικά δεν φταίει κανείς.

Έτσι η συζήτηση μετατοπίστηκε από το ποιος ευθύνεται στο ποιος φταίει λιγότερο.

Από την ουσία, στην άμυνα.

Όμως η δημοκρατία δεν λειτουργεί με αόριστες έννοιες. Λειτουργεί με λογοδοσία, με θεσμούς που ελέγχουν, με διαδικασίες που αποδίδουν, με πολιτικά πρόσωπα που αναλαμβάνουν. Όταν δεν το απαιτούμε αυτό, επιστρέφουμε στην προχειρότητα.

Τρία χρόνια μετά, έχουμε κουραστεί να θυμώνουμε. Η οργή, όπως όλα, πάνει πάτο όταν δεν βρίσκει διέξοδο. Οι ζωές συνεχίζονται, οι ειδήσεις αλλάζουν, η καθημερινότητα κυλά.

Κάποιοι, όμως, δεν κουράστηκαν να ζητούν απαντήσεις.

Οι γονείς.

Οι άνθρωποι που δεν απέκτησαν πολιτική ιδιότητα, δεν κατέβηκαν σε ψηφοδέλτια, δεν έκαναν καριέρα από τον πόνο τους. Δεν έγιναν επαγγελματίες της καταγγελίας.

Έκαναν κάτι πιο δύσκολο. Έμειναν όρθιοι.

Και με τη στάση τους μετέτρεψαν το πένθος σε δημόσια απαίτηση.

Όχι για εκδίκηση. Για δικαιοσύνη.

Αυτοί οι άνθρωποι μας υπενθυμίζουν κάτι άβλοκο.

Ότι η δικαιοσύνη δεν

είναι συναίσθημα. Είναι θεσμός. Και οι θεσμοί κρίνονται όταν πονάμε, όχι όταν πανηγυρίζουμε.

Τρία χρόνια μετά, δεν ζητάμε εκδίκηση. Ζητάμε λογοδοσία.

Γιατί αν 57 άνθρωποι χάνονται και η χώρα συνεχίζει να συζητά για ευθύνες γενικά, τότε το πρόβλημα δεν είναι μόνο συγκοινωνιακό. Είναι βαθιά δημοκρατικό και ζήτημα εμπιστοσύνης.

Τρία χρόνια μετά, το ερώτημα δεν είναι μόνο τι άλλαξε. Είναι και τι δεν έπαισε.

Γιατί όταν συγκροτείται μια επιτροπή για να ρίξει φως, το ελάχιστο που οφείλει να κάνει είναι να μη δημιουργεί περισσότερα ερωτήματα από όσα απαντά. Ούτε να θολώνει κι άλλο το τοπίο. Μια διαδικασία που ξεκίνησε ως υπόσχεση διαφάνειας και κατέληξε να αμφισβητείται από την ίδια την κοινωνία, είναι κρίση αξιοπιστίας.

Η αλήθεια δεν αποκαθίσταται με επικοινωνία, ούτε με αλληλοκατηγορίες. Και η διερεύνηση δεν είναι αρένα για να τσακώνονται τα κόμματα σαν τα σκυλιά.

Κάθε αστοχία βαραίνει περισσότερο τους ανθρώπους που περιμένουν απαντήσεις.

Τους γονείς. Τον Γεράσιμο που συνεχίζει τη δική του μάχη.

Την κοινωνία που θέλει να ξέρει τι συνέβη.

Όχι ποιος κέρδισε πόντους στο πολιτικό ξεκατίνισμα.

Editorial

Τα έδρανα του τρόμου

Περίπτωση πρώτη

Τρίκαλα: Γιαγιά πήγε να πάρει τους βαθμούς του εγγονού της και επιτέθηκε φραστικά στη διεύθυνση του σχολείου

Περίπτωση δεύτερη

Κρήτη: Μπτέρα φοιτήτρια έκανε "ντου" σε γραφείο καθηγητή για να τον πείσει να αλλάξει τη βαθμολογία του

Περίπτωση τρίτη

Θεσσαλονίκη: Συνελήφθη πατέρας μαθητή - Φώναζε και απειλούσε διευθυντή του δημοτικού σχολείου

Όλα αυτά (και άλλα που για συντομία δεν αναφέρω), έγιναν τις τελευταίες δεκαπέντε ημέρες σε σχολεία και σε πανεπιστήμια της χώρας.

Οι δάσκαλοι που παραδοσιακά είχαν τον σεβασμό κάθε τοπικής κοινωνίας, που τους εμπιστευόνταν οι μανάδες και οι πατεράδες τα παιδιά τους -όχι μόνο για να τους μάθουν γράμματα αλλά και για να τα διαπαιδαγωγήσουν- έχουν μετατραπεί σε «σάκο του μποξ», για να ξεσπούν πάνω τους γονείς και κηδεμόνες.

Από την εποχή του χάρακα και της βέργας, που κακώς έσπαγαν στα χέρια των μαθητών, φθάσαμε στο άλλο άκρο.

Η έλλειψη σεβασμού σε εκπαιδευτικούς που συχνά κρυώνουν σε ακατάλληλες αθούσες μαζί με τα παιδιά ή που τρέχουν άρον - άρον να ανταποκριθούν για κενά που το Υπουργείο Παιδείας δε μερίμνησε καλύψει εγκαίρως, δείχνει το μαρμαριμό μιας κοινωνίας που θα πρέπει να μας απασχολήσει.

Τα έδρανα της γνώσης, δε μπορεί να μετατρέπονται σε έδρανα του τρόμου με τη δική μας ανοχή.

TODAY PRESS

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: AG MEDIA ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ
Γενική Διεύθυνση AG MEDIA: Αγνή Κόρμπε
Διεύθυνση: Κώστας Λασκαράτος
Διεύθυνση Σύνταξης: Μάρθα Λεκκάκου
Νομικός Σύμβουλος: Διαμαντής Μπισσάς
Διαφήμιση: marketing@todaypress.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΑΝΕΣΤΗΣ ΓΕΡΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ
Επιστημονική Επιτροπή/Αρθρογράφοι: Ζαχαρίας Ζούπης, Δημήτρης Δημητρίου, Τάκης Αλεξόπουλος, Δρ. Θανάσης Μπαθέρμας, Δρ. Κωνσταντίνος Μπούρας, Νάντια Καρακώστα, Ανδρέας Μαζαράκης
Δημοσιογραφική Ομάδα: Δημήτρης Καμπούρακης, Γιάννης Καντέλης, Πέτρος Κουβάτσος, Δημήτρης Γιαννακόπουλος

Αστρολογικές προβλέψεις: Άντα Λεούση
Δημοσιογραφικό & Παραγωγή: AG MEDIA
Εκτύπωση: ΔΙΑΣ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ
ISSN 2944-9081
Μεταβολές Αριθμ. Μ.Ε.Τ.: 230514

Διεύθυνση: Σκουριά 11, Κοζωνάκι • Τηλ: 210-9510006 | E-mail: info@todaypress.gr | Web: www.todaypress.gr
facebook: todaypress.gr | Twitter: @todaypressgr1 | Instagram: todaypress.gr

κάθε Σαββατοκύριακο μπροστά από τα γεγονότα...

TODAY PRESS

Δημήτρης Καμπούρακης

Γιάννης Καντέλης

Δημήτρης Γιαννακόπουλος

Μάρθα Λεκκάκου

Βαγγέλης Γιακουμής

Κώστας Τσιτούνας

Ζαχαρίας Ζούπης

Ανδρέας Μαζαράκης

Πέτρος Κουβάτσος

Νάντια Καρακώστα

Κώστας Λασκαράτος
Διεύθυνση Εφημερίδας

ΕΦΗΜΕΡΙΔΗ 24/7 ΜΕ ΕΝΑ ΚΛΙΚ

Οι «τρεις εστίες» που καλείται να σβήσει το Μαξίμου

Την ώρα που η κυβέρνηση ρίχνει όλο το βάρος της στην προβολή του κυβερνητικού έργου και τη δημιουργία θετικής ατζέντας για να ενισχύσει το πολιτικό της αποτύπωμα και να αυξήσει τα δημοσκοπικά ποσοστά της έρχεται αντιμέτωπη με εστίες προβλημάτων τις οποίες καλείται να σβήσει άμεσα για να μην καεί η προσπάθεια που κάνει. Η νέα παρέμβαση του Αντώνη Σαμαρά με την οποία επιχειρεί να μειώσει τον θετικό αντίκτυπο των συμφωνιών με τη Chevron και την Exxonmobil, οι αναφορές του κ. Δένδια για ανάγκη επανασύνδεσης με τις αρχές και τις αξίες της παράταξης και η απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου για τις υποκλοπές που επαναφέρει το ζήτημα στην επικαιρότητα αναστατώνουν το σχεδιασμό του Μεγάλου Μαξίμου.

Ωστόσο, στο κυβερνητικό επιτελείο δηλώνουν αποφασισμένοι να αντιμετωπίσουν δυναμικά τις προκλήσεις είτε αυτές προέρχονται από το εσωτερικό της παράταξης είτε από την αντιπολίτευση.

«Θα απαντάμε στα συνθήματα των άλλων με χειροπιαστά αποτελέσματα» είναι το μήνυμα του κ. Μητσοτάκη προς τους συνεργάτες του ζητώντας να επικεντρωθούν στα υλοποίησι του κυβερνητικού έργου, το οποίο αποτελεί την καλύτερη απάντηση στις επιθέσεις που δέχεται η κυβέρνηση του. Πιστεύει ότι η τοξικότητα που παράγεται από τους αντιπάλους του θα γυρίσει μπουμπρανγκ και θα ενισχύσει την πεποίθησή πως η ΝΔ είναι «η μόνη υπεύθυνη δύναμη της χώρας».

Αυτό δεν σημαίνει πως δεν θα δίνονται αιχμηρές απαντήσεις όταν η κριτική πλήττει τον πυρήνα της προσπάθειας που γίνεται και αμφισβητεί χωρίς στέρεα επιχειρήματα τις πολιτικές που εφαρμόζονται. Ειδικά όταν κρίνεται πως μένοντας αναπάντητη θα υπονομεύσει την αντίληψη της κοινωνίας σε κρίσι-

μα ζητήματα. Εξ ου και απάντησε ο ίδιος σε υψηλούς τόνους, χωρίς να τον κατονομάζει, στον Αντώνη Σαμαρά ο οποίος υποστήριξε πως υπάρχουν αναφορές στις συμβάσεις με τις αμερικανικές ενεργειακές εταιρείες που θέτουν υπό αμφισβήτηση τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας. «As μην ταράζονται κάποιοι «επαγγελματίες ανησυχούντες» και as μη αναζητούν τάχα παγίδες στις ρήτρες των συμφωνιών που τίθενται για να θωρακίσουν το Δημόσιο απέναντι σε τυχόν απαιτήσεις αποζημιώσεων απ' τις εταιρίες», είπε στο υπουργικό συμβούλιο. «Όσοι ζουν ακόμη με μία πτοπαθή μανία καταδίκης να σκεφτούν ότι, έως τώρα, μόνο η Τουρκία και, δυστυχώς, οι ίδιοι αντιδρούν στην εθνική πορεία της χώρας μας», τόνισε, εξομοιώνοντας την αντίδραση του πρώην Πρωθυπουργού με τη στάση της Τουρκίας έναντι των συμφωνιών. Σε ερώτηση προς κυβερνητικά στελέχη, γιατί αποφασίστηκε τώρα να υπάρξει απάντηση στον κ. Σαμαρά τόσο από κυβερνητικές πηγές την ημέρα των δηλώσεων του όσο και την επομένη από τον κ. Μητσοτάκη, ενώ μέχρι τώρα απέφευγαν

να σχολιάσουν τις τοποθετήσεις του, σημείωσαν στην «ΤΡ» πως «αν δεν απαντούσαμε στις απλοϊκές και «καφενιακού» τύπου επισημάνσεις του θα προκαλούσαν ζημιά». Εντόπιαν, δηλαδή, μία προσπάθεια του κ. Σαμαρά να περάσει με λαϊκίστικο τρόπο ένα μήνυμα το οποίο, όπως σημειώνουν, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, αλλά μπορεί εύκολα να περάσει σε συγκεκριμένα ακροατήρια, να εντυπωθεί σε τμήμα της εκλογικής βάσης και μετά να μην μπορεί να αντιστραφεί. «Δεν γίνεται να το αφήσουμε έτσι», τονίζουν χαρακτηριστικά.

Η ώρα της αλήθειας στη Βουλή

Οι σχετικές συμφωνίες, μετά την έγκριση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, θα κατατεθούν τις επόμενες ημέρες προς ψήφισμα στη Βουλή και η κυβέρνηση προετοιμάζεται να δώσει και εκεί απαντήσεις, αφού, η ενεργειακή πολιτική είναι ψηλά στην ατζέντα, καθώς αναβαθμίζει το γεωπολιτικό αποτύπωμα της χώρας και ισχυροποιεί τη συμμαχία με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Συνεργάτες

του κ. Μητσοτάκη εκτιμούν πως κατά τη συζήτηση στη Βουλή ο κ. Σαμαράς θα βρεθεί σε δύσκολη θέση είτε τοποθετηθεί κατά τη διάρκεια της συζήτησης είτε όχι. Διότι, όπως λένε, στη συνέχεια θα ακολουθήσει ψηφοφορία και εφόσον καταψηφιστεί θα πρέπει να εξηγήσει πως από τη μία εμφανίζεται ως γνήσιος υποστηρικτής του κ. Τραμπ στην Ελλάδα αλλά αντιτίθεται σε μία συμφωνία που έχει την άμεση στήριξη του Αμερικανικού Προέδρου. Ταυτόχρονα, θα ακούσει τον κ. Μητσοτάκη να αποδομεί τις ενστάσεις του ως αβάσιμες, όπως έκανε την περασμένη Πέμπτη, μιλώντας για «μίζερη αμφισβήτηση» που υποσκάπτει τη θέση της Ελλάδας όταν αντιτίθεται «στην αξιοποίηση του πλούτου της και την εδραίωση των δικαιωμάτων της».

ΠΟΛΙΤΙΚΗ/

Σε ερώτηση προς κυβερνητικά στελέχη, γιατί αποφασίστηκε τώρα να υπάρξει απάντηση στον κ. Σαμαρά τόσο από κυβερνητικές πηγές την ημέρα των δηλώσεων του όσο και την επομένη από τον κ. Μητσοτάκη, ενώ μέχρι τώρα απέφευγαν να σχολιάσουν τις τοποθετήσεις του, σημείωσαν στην «ΤΡ» πως «αν δεν απαντούσαμε στις απλοϊκές και «καφενιακού» τύπου επισημάνσεις του θα προκαλούσαν ζημιά».

Επί της ουσίας των συμφωνιών κυβερνητικές πηγές τονίζουν πως «δεν έχουμε καμία απώλεια ή κανένα κίνδυνο ή καμία τέτοια πιθανότητα απώλειας κυριαρχικών δικαιωμάτων. Γιατί κυριαρχικά δικαιώματα δεν χάνονται μέσω συμφωνιών με ιδιωτικές εταιρείες, ούτε υπάρχει τέτοια διατύπωση στη συγκεκριμένη συμφωνία». Όπως διευκρινίζουν, «σε κάθε σύμβαση τέτοιου τύπου πρέπει να υπάρχει η αναγκαία πρόνοια για νομικές ρήτρες διασφάλισης υπέρ του Δημοσίου, ώστε να μην προκύψουν θέματα αποζημιώσεων σε περίπτωση μελλοντικών οριοθετήσεων που θα αποφασίσει η Ελληνική Πολιτεία». Και εξηγούν πως η ρήτρα μπαίνει σε αντίστοιχες συμφωνίες διότι «έχει εκκινήσει μια προκαταρκτική συζήτηση τεχνικών επιτροπών για τα θέματα οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδας και Λιβύης».

«Άρα μιλάμε για μία ρήτρα που μπαί- να μεταξύ του ελληνικού δημοσίου και μιας εταιρείας κολοσσού, όπως είναι η Chevron, για να μην έχει, σε περίπτωση που προχωρήσει όλη αυτή η διαδικασία με τη Λιβύη, δυνατότητα αξίωσης εναντίον του Δημοσίου οποιασδήποτε αποζημίωσης. Άρα, προστατεύονται τα συμφέροντα του ελληνικού Δημοσίου», καταλήγουν οι ίδιες πηγές. Στο Μέγαρο Μαξίμου δεν πέρασαν απαρατήρητες και οι πρόσφατες δηλώσεις του κ. Δένδια για τις χαμηλές δημοσκοπικές επιδόσεις της ΝΔ που απέχουν από την απήχηση της παράταξης. Ωστόσο, επέλεξαν να κρατήσουν χαμηλούς τόνους και να υποβαθμίσουν το θέμα για να σβήσει γρήγορα η φωτιά που άναψαν. Οι επικρίσεις προς τον υπουργό Άμυνας από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο Μακάριο Λαζαρίδη και τον γραμματέα Στρατηγικού Σχεδιασμού Βασίλη Φεύγα, θεωρήθηκαν ως προειδοποιητικές βολές, με τον κυβερνητικό εκπρόσωπο

να κατεβάζει στη συνέχεια του τόνους υποστηρίζοντας πως το θέμα μεγεθύνθηκε, και να σημειώνει, με νόημα, πως χρέος όλων είναι να δουλεύουν και να προβάλλουν το κυβερνητικό έργο. **Η κόντρα με το ΠΑΣΟΚ** Εκεί που τα αίματα έχουν ανάψει για τα καλά είναι στην κόντρα με το ΠΑΣΟΚ με αφορμή την απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου για την υπόθεση των υποκλοπών και τις βαριές ποινές που επέβαλε στους τέσσερις κατηγορούμενους. Στο κυβερνητικό στρατόπεδο βλέπουν μία «απέλπιδα» προσπάθεια της αξιωματικής αντιπολίτευσης να ποικιλοποιήσει εκ νέου την πολιτική ζωή βάζοντας ξανά στο κάδρο των ευθυνών τον κ. Μητσοτάκη. «Μοιάζει με προσωπική βεντέτα του κ. Ανδρουλάκη», σημειώνουν συνεργάτες του Πρωθυπουργού, οι οποίοι τονίζουν πως «η

απόφαση αποδεικνύει με τον πλέον ξεκάθαρο και προφανή τρόπο ότι όσοι μιλούσαν για δήθεν «παρεμβάσεις» στη δικαιοσύνη, βρίσκονταν εκτός πραγματικότητας». Και θυμίζουν πως «η συγκεκριμένη δίκη αφορά ιδιώτες», προσθέτοντας πως έρχεται σε συνέχεια έρευνας του Αρείου Πάγου, την οποία είχε απαξιώσει η αντιπολίτευση, επειδή είχε καταλήξει ότι δεν υπάρχουν ευθύνες για τους κρατικούς λειτουργούς και φορείς. Στην κυβέρνηση βλέπουν πως πίσω από τις οργανωμένες αντιδράσεις της αντιπολίτευσης κρύβεται «η ένδεια πολιτικών θέσεων και κοστολογημένο προτάσεων». Στόχος τους, λένε, είναι «αντί να έχουμε μια πολιτική αντιπαράθεση, εμείς να μιλάμε για τα παραδοτέα μας και η αντιπολίτευση να εκφράζει ποιο είναι το πρόγραμμά της και να το κοστολογεί, θέλουν συνεχώς να επιμένουμε σε μια συζήτηση που αφορά τη Δικαιοσύνη».

Το «δεν σ' αφήνω να μπεις», πού οδηγεί;

Το περιστατικό στο Γενικό Κρατικό Νίκαιας, κατά την επίσκεψη του υπουργού Υγείας Άδωνη Γεωργιάδη, δεν ήταν ένα ακόμη στιγμιότυπο έντασης σε δημόσιο χώρο. Ήταν κάτι βαθύτερο. Ήταν ένα σύμπτωμα. Και τα συμπτώματα, ειδικά όταν εκδηλώνονται μέσα σε νοσοκομεία, καλό είναι να τα διαβάζουμε εγκαίρως.

Μια ομάδα γιατρών και εργαζομένων αποφάσισε να «μπλοκάρει» τον υπουργό, να του αρνηθεί ουσιαστικά την είσοδο σε χώρο που, θεσμικά, υπάγεται στην αρμοδιότητά του.

Το επιχείρημα της παρεμπόδισης ήταν σκληρά πολιτικό. Διαφωνία με την κυβερνητική πολιτική, διαμαρτυρία για ελλείψεις, καταγγελία για ιδιωτικοποίηση της υγείας. Όλα αυτά είναι απολύτως θεμιτά σε μια δημοκρατία. Η αποτροπή όμως ενός υπουργού από το να ασκήσει τα καθήκοντά του είναι κάτι διαφορετικό. Εκεί παύουμε να μιλάμε για διαμαρτυρία και αρχίζουμε να αγίζουμε τη ζώνη της θεσμικής εκτροπής.

Σε μια κοινοβουλευτική δημοκρατία, ο υπουργός δεν είναι «ξένο σώμα» στο υπουργείο του. Δεν είναι εισβολέας. Δεν είναι αντίπαλη παράταξη που κάνει προεκλογική εξόρμηση στο δικό μας γήπεδο. Είναι η πολιτική κεφαλή ενός τομέα του κράτους. Μπορεί να τον αντιπαθεί κανείς, να τον θεωρεί ανεπαρκή, προκλητικό, ιδεολογικά επιθετικό, όλα αυτά είναι στο πολιτικό παιχνίδι. Αλλά η φυσική παρεμπόδιση της πρόσβασής του σε δημόσιο νοσοκομείο δημιουργεί ένα προηγούμενο που δεν είναι καθόλου αθώο.

Αύριο ποιος;

Διότι αν σήμερα κάποιοι «μπλοκάρουν» τον υπουργό Υγείας επειδή είναι της Νέας Δημοκρατίας, αύριο ποιος δεν θα επικαλεστεί το αντίστοιχο δικαίωμα του να εμποδίσει έναν υπουργό άλλης κυβέρνησης να μπει σε άλλη δημόσια υπηρεσία; Θα αποφασίζουμε ανάλογα με το ιδεολογικό μας θερμόμετρο; Θα ελέγχεται η πρόσβαση στα κρατικά κτίρια από επιτροπές πολιτικής ορθότητας;

Η Ελλάδα έχει ζήσει μια περίοδο, διόλου μακρινή, όπου η πολιτική διαφωνία μετατράπηκε σε νομιμοποιημένη επιθετικότητα. Από το 2008 και μετά, με αφετηρία τη δολοφονία Γρηγορόπου-

λου και κορύφωση τα μνημονιακά χρόνια, εγκαθιδρύθηκε μια κουλτούρα «αγανακτισμένων» πίεσης που εύκολα ξέφευγε από τα όρια. Υπουργοί κυνηγήθηκαν, βουλευτές προηλασίστηκαν, πανεπιστημιακοί αποκλείστηκαν από αίθουσες, δημόσιες εκδηλώσεις ματαιώθηκαν υπό την απειλή ή και την χρήση βίας. Όλα αυτά βαφτίστηκαν «λαϊκή αντίδραση».

Εκείνη η περίοδος είχε ένα ιδεολογικό υπόστρωμα. Η εξουσία θεωρούνταν εξ ορισμού παράνομη, οι θεσμοί εκ προοιμίου ύποπτοι, η «αντίσταση» αυταξία. Η λογική αυτή τροφοδοτήθηκε και πολιτικά, ιδίως από δυνάμεις που τότε βρίσκονταν στην αντιπολίτευση, όπως ο ΣΥΡΙΖΑ, οι ΑΝΕΛ και η ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ, οι οποίες φλέπταραν με τη ρητορική της «δικαίως οργής». Όταν όμως η οργή γίνεται κριτήριο νομιμότητας, το έδαφος γίνεται ολισθηρό.

Το πραγματικό ερώτημα

Το ερώτημα λοιπόν δεν είναι αν ο Γεωργιάδης είναι συμπαθής. Ούτε αν οι πολιτικές του είναι επιτυχημένες. Το ερώτημα είναι αν αποδεχόμαστε ότι η πολιτική αντιπαράθεση θα διεξάγεται εντός των θεσμών ή αν θα επιτρέψουμε να επανέλθει μια κουλτούρα αποκλεισμών και «μπλόκων» που θυμίζει τις πιο τοξικές στιγμές της προηγούμενης δεκαετίας.

Η τοξικότητα, άλλωστε, δεν γεννιέται εν κενώ. Βρισκόμαστε σε προεκλογική περίοδο, έστω και αν δεν έχουν προκηρυχθεί εκλογές. Οι δημοσκοπήσεις, οι παροχές, οι περιοδείες, οι σκληρές δηλώσεις, όλα δείχνουν ότι το πολιτικό θερμόμετρο ανεβαίνει. Σε τέτοιες συνθήκες, κάθε ένταση λειτουργεί πολλαπλασιαστικά. Κάθε σκηνή αντιπαράθεσης γίνεται υλικό για τα δελτία και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Και κάθε εικόνα «αποκλεισμένου υπουργού» στέλνει μηνύματα που ξεπερνούν το ίδιο το περιστατικό.

Δεν είναι τυχαίο ότι η αντιπολίτευση αντιμετώπισε το γεγονός με μια στάση μάλλον επαφο-

τερίζουσα. Από τη μια, καταδικάστηκε λεκτικά η ένταση. Από την άλλη, υπογραμμίστηκε η «πρόκληση» του υπουργού, οι «πολιτικές που διαλύουν το ΕΣΥ», η «δικαιολογημένη αγανάκτηση» των υγειονομικών. Πρόκειται για μια γνωστή ισορροπία. Δεν στηρίζουμε ανοιχτά τον αποκλεισμό, αλλά ούτε και τον αποδοκιμάζουμε με σαφήνεια. Η γραμμή αυτή θυμίζει παλιότερες εποχές, όπου η βία ήταν από «κατανοητή» μέχρι και «λαϊκά νομιμοποιημένη».

Το ΠΑΣΟΚ, από την πλευρά του, επιχείρησε μια πιο θεσμική τοποθέτηση, αλλά και εκεί η κριτική επικεντρώθηκε περισσότερο στον υπουργό παρά στην πράξη του αποκλεισμού. Το αποτέλεσμα είναι μια δημόσια σφαίρα όπου η αρχή της νομιμότητας περνά σε δεύτερο πλάνο μπροστά στην πολιτική στόχευση.

ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ/

Οι εργαζόμενοι στο ΕΣΥ βιώνουν πιέσεις, ελλείψεις, εξαντλητικά ωράρια. Έχουν δικαίωμα και υποχρέωση να διαμαρτύρονται. Να διεκδικούν. Να φωνάζουν. Η δημοκρατία δεν ζητά σιωπή. Ζητά κανόνες.

Η πλευρά των γιατρών

As το δούμε όμως και από την πλευρά των γιατρών. Οι εργαζόμενοι στο ΕΣΥ βιώνουν πιέσεις, ελλείψεις, εξαντλητικά ωράρια. Έχουν δικαίωμα και υποχρέωση να διαμαρτύρονται. Να διεκδικούν. Να φωνάζουν. Η δημοκρατία δεν ζητά σιωπή. Ζητά κανόνες. Και ο κανόνας είναι ότι η διαμαρτυρία δεν

μπορεί να μετατρέπεται σε άρνηση θεσμικής λειτουργίας.

Διότι αν ένας υπουργός δεν μπορεί να επισκεφθεί ένα νοσοκομείο, τότε ποιος αποφασίζει ποιος έχει δικαίωμα πρόσβασης; Αν αύριο μια άλλη ομάδα εργαζομένων κρίνει ανεπιθύμητο έναν διοικητή, έναν περιφερειάρχη, έναν βουλευτή, θα θεωρήσουμε θε-

Η Ελλάδα έχει ζήσει μια περίοδο, διόλου μακρινή, όπου η πολιτική διαφωνία μετατράπηκε σε νομιμοποιημένη επιθετικότητα. Από το 2008 και μετά, με αφετηρία τη δολοφονία Γρηγορόπουλου και κορύφωση τα μνημονιακά χρόνια, εγκαθιδρύθηκε μια κουλτούρα «αγανακτισμένων» πίεσης που εύκολα ξέφευγε από τα όρια.

ελέγχει, να επιθεωρεί, να συνομιλεί με τις διοικήσεις των νοσοκομείων και φυσικά να εγκαταλείπει καινούρια έργα. Αν η πολιτική απάντηση στην παρουσία του είναι ο αποκλεισμός, τότε το μήνυμα που εκπέμπεται είναι ότι ο δημόσιος χώρος ανήκει σε όποιον φωνάζει περισσότερο.

Και αυτό είναι επικίνδυνο μήνυμα. Διότι η δημοκρατία δεν είναι διαγωνισμός έντασης. Είναι σύστημα κανόνων. Αν οι κανόνες ισχύουν μόνο για τους αντιπάλους μας και όχι για εμάς, τότε δεν έχουμε κράτος δικαίου, αλλά πεδίο μάχης.

Η προεκλογική περίοδος που έρχεται θα είναι αναπόφευκτα σκληρή. Τα κοινωνικά ζητήματα είναι υπαρκτά, η ακρίβεια πιέζει, η υγεία παραμένει πεδίο έντονων διαμάχης. Όμως αν επιτρέψουμε να κυριαρχήσει η λογική του «δεν σε αφήνω να μπεις», τότε το επόμενο βήμα θα είναι «δεν σε αφήνω να μιλήσεις» και μετά «δεν σε αφήνω να υπάρχουν».

Η πολιτική σύγκρουση είναι οξυγόνο της δημοκρατίας. Η θεσμική εκτροπή είναι το δηλητήριο της. Το περιστατικό στο Κρατικό Νίκαιας δεν είναι από μόνο του καταστροφικό. Είναι όμως ενδεικτικό. Δείχνει ότι κάτω από την επιφάνεια της σχετικής ηρεμίας υποβόσκει μια διάθεση επιστροφής σε πρακτικές πιέσεις που μάλλον αφέλως θεωρήσαμε ότι αφήσαμε πίσω.

Αν κάτι οφείλουμε να κρατήσουμε από το επεισόδιο, δεν είναι η εικόνα της έντασης, αλλά το ερώτημα που γεννά. Θέλουμε μια δημοκρατία όπου οι διαφωνίες λύνονται με θεσμικά μέσα ή μια δημόσια σφαίρα όπου ο καθένας διεκδικεί το δικό του κλείνοντας πόρτες;

Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα δεν αφορά μόνο τον Άδωνη Γεωργιάδη. Αφορά όλους μας. Και κυρίως, αφορά το αν έχουμε με διαφανείς λόγους και διαφανείς λόγους, καταπίνει και εκείνους που πίστεψαν ότι την ελέγχουν.

Πολιτική γεωγραφία

Κωνσταντίνα Δ. Καρακώστα

Επ. Καθηγήτρια
Νεότερης Ελληνικής
Ιστορίας

Η πολιτική γεωγραφία δεν αφορά απλώς χάρτες και εκλογικές περιφέρειες.

Αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνίες κατανέμουν τις πολιτικές τους προσδοκίες στον χώρο, πώς βιώνουν την εξουσία στην καθημερινότητά τους και πώς μεταφράζουν τις ανάγκες τους σε πολιτική συμπεριφορά. Στην ελληνική περίπτωση, η πολιτική γεωγραφία αποτελεί κλειδί για να κατανοήσουμε γιατί ορισμένα κόμματα διατηρούν διαχρονική αντοχή και άλλα δυσκολεύονται να συνομιλήσουν ουσιαστικά με μεγάλα τμήματα της κοινωνίας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η μακροχρόνια παρουσία της Νέας Δημοκρατίας ως κόμματος εξουσίας δεν είναι ούτε τυχαία ούτε συγκυριακή.

Η Ελλάδα είναι μια χώρα έντονων γεωγραφικών και κοινωνικών αντιθέσεων: μητροπολιτικά κέντρα, περιφέρειες με γήρανση πληθυσμού, νησιωτικότητα, αγροτικές ζώνες, τουριστικοί θύλακες, περιοχές με υψηλή ανεργία και άλλες με δυναμική ανάπτυξη. Αυτή η πολυμορφία δημιουργεί διαφορετικά πολιτικά αιτήματα. Η Νέα Δημοκρατία, από την ίδρυσή της, κατάφερε να εκφράσει ταυτόχρονα μεσαία στρώματα των πόλεων, επαγγελματίες, μικρομεσαίους επιχειρηματίες, αγροτικούς πληθυσμούς και ένα σημαντικό τμήμα της δημόσιας διοίκησης.

Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η εκλογική επιτυχία του Κυριάκου Μητσοτάκη. Οι νίκες του στηρίχθηκαν πρωτίστως στην ικανότητά του να εκφράσει ένα ευρύ και κοινωνικά ετερόκλητο ακροατήριο. Επένδυσε στη γλώσσα της κανονικότητας απευθυνόμενος ταυτόχρονα σε μεσαία στρώματα, επαγγελματίες, νέους ψηφοφόρους, αλλά και πιο παραδοσιακές δεξαμενές της κεντροδεξιάς. Με άλλα λόγια, διάβασε σωστά την πολιτική γεωγραφία της χώρας. Αν θέλει να διατηρήσει αυτό το πλεονέκτημα και στο μέλλον θα πρέπει να

Η αντοχή της Νέας Δημοκρατίας ως κόμματος εξουσίας συνδέεται, τελικά, με το ότι διαβάζει, έστω και ατελώς, την πολιτική γεωγραφία

συνεχίσει να προσαρμόζει το πολιτικό του αφήγημα: να απαντά πειστικά στο πρόβλημα του κόστους ζωής, να δώσει ορατές λύσεις στη στεγνή, στην υγεία και στην ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών και να αποδείξει ότι η ανάπτυξη δεν αφορά μόνο αριθμούς αλλά και την καθημερινή εμπειρία των πολιτών. Με απλά λόγια, να επιμένει στον χάρτη των πραγματικών αναγκών της κοινωνίας, γιατί σε αυτόν

τον χάρτη κρίνονται πλέον οι εκλογικές αναμετρήσεις.

Στον αντίποδα, βρίσκεται ένα μεγάλο μέρος της σύγχρονης Αριστεράς που φαίνεται να έχει εγκλωβιστεί σε μια γλώσσα που λειτουργεί περισσότερο ως εσωτερικός κώδικας παρά ως εργαλείο πολιτικής επικοινωνίας. Όροι όπως «νεοφιλελευθερισμός», «αντιλαϊκές πολιτικές», «δομικές ανισότητες» έχουν αναλυτική αξία σε ακαδημαϊκό επίπεδο, αλλά συχνά αποτυγχάνουν να συνδεθούν με την εμπειρία του μέσου πολίτη. Όταν μεγάλα τμήματα της κοινωνίας ανησυχούν για το κόστος ζωής, την ασφάλεια της εργασίας τους ή το μέλλον των παιδιών τους, και λαμβάνουν ως απάντηση αφηρημένες έννοιες ή ηθικές επιλήψεις, δημιουργείται ρήγμα. Το ρήγμα αυτό δεν είναι απλώς επικοινωνιακό. Αφορά το χάσμα ανάμεσα στα κέντρα παραγωγής πολιτικού λόγου (κυρίως αστικά, μορφωμένα

περιβάλλοντα) και στις περιφέρειες της κοινωνίας που βιώνουν διαφορετικές πραγματικότητες.

Η αντοχή της Νέας Δημοκρατίας ως κόμματος εξουσίας συνδέεται, τελικά, με το ότι διαβάζει, έστω και ατελώς, αυτή την πολιτική γεωγραφία. Αντιλαμβάνεται πού βρίσκονται οι δεξαμενές κοινωνικής στήριξης, ποιες ομάδες νιώθουν ανασφάλεια και ποιες προσδοκούν σταθερότητα. Είναι πιο ευθυγραμμισμένη με τον τρόπο που κατανέμονται σήμερα οι κοινωνικές αγωνίες στον χώρο. Η πολιτική γεωγραφία της Ελλάδας δείχνει ότι τα κόμματα εξουσίας κερδίζουν επειδή μιλούν σε πραγματικούς ανθρώπους, σε πραγματικούς τόπους, με κατανοητό τρόπο. Όποιος θέλει να αμφισβητήσει αυτή την κυριαρχία, σφειλι πρώτα να ξαναχαρτογραφήσει τη χώρα: όχι στους χάρτες, αλλά στις ανάγκες της κοινωνίας.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ/

Αλήθειες και μύθοι για τις πρόωρες εκλογές

ΤΑ 2+1 ΣΕΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟ ΤΟΥ 2026

Του Κώστα Τσιτούνα

Στο πολιτικό ρεπορτάζ υπάρχουν δύο «αιώνια» σενάρια που επιστρέφουν σχεδόν με μαθηματική ακρίβεια: οι πρόωρες εκλογές και ο ανασχηματισμός.

Κάθε φορά που οι δημοσκοπήσεις εμφανίζουν μεταβολές, κάθε φορά που μια κρίση –οικονομική, κοινωνική ή θεσμική– ανεβάζει τη θερμοκρασία, τα σενάρια φουντώνουν. Τα επιτελεία μετρούν, οι βουλευτές ζυγίζουν, οι αναλυτές αποκωδικοποιούν ακόμη και τις... σιωπές.

Στο Μέγαρο Μαξίμου, η επίσημη γραμμή παραμένει σταθερή: εκλογές στο τέλος της τετραετίας. Ο ίδιος ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει επανειλημμένα απορρίψει το ενδεχόμενο πρόωρης προσφυγής στις κάλπες, επιμένοντας στη θεσμική κανονικότητα και στη σταθερότητα. Ωστόσο, στο παρασκήνιο, τα σενάρια δεν λείπουν και κυκλώνουν τις ημερομηνίες του φθινοπώρου του 2026. Κι αυτό διότι η πολιτική είναι κατεξοχήν πεδίο

Η αλήθεια είναι ότι τα σενάρια πρόωρων εκλογών συχνά εξυπηρετούν και επικοινωνιακούς σκοπούς. Κρατούν σε εγρήγορση τα κομματικά στελέχη, πειθαρχούν εσωκομματικές φωνές, συσπειρώνουν τη βάση. Όμως η απόφαση για πρόωρη κάληψη είναι πάντοτε ρίσκο. Ιδίως σε περιβάλλον διεθνούς αβεβαιότητας και οικονομικών πιέσεων, η σταθερότητα αποτελεί ισχυρό επιχείρημα.

σοσχετισμών – και οι συσχετισμοί αλλάζουν.

Σενάριο πρώτο: «Απόδραση προς τα εμπρός»

Εάν οι δημοσκοπήσεις καταγράψουν σαφή ανάκαμψη της κυβέρνησης ή αδυναμία της αντιπολίτευσης να κεφαλαιοποιήσει τη φθορά, κάποιιοι εισηγούνται ότι μια αιφνιδιαστική κίνηση θα μπορούσε να «κλειδώσει» τον πολιτικό χρόνο. Η λογική είναι απλή: πριν συσσωρευτούν νέα μέτωπα ή κοινωνικές αντιδράσεις, η

κάληψη λειτουργεί ως επανεκκίνηση. Πρόκειται για κλασική τακτική που έχει εφαρμοστεί στο παρελθόν από κυβερνήσεις που διέγνωσαν ευνοϊκό παράθυρο.

Σενάριο δεύτερο: «Αναγκαστική προσφυγή»

Εδώ, η πρόωρη κάληψη δεν αποτελεί επιλογή, αλλά αποτέλεσμα πίεσης. Μια μεγάλη κρίση –οικονομική αναταραχή, εθνικό θέμα ή παρατεταμένη κοινωνική ένταση– θα μπορούσε να αλλάξει τα δεδομένα. Αν η πολιτική φθορά ξεπεράσει ένα κρίσιμο όριο, η κάληψη εμφανίζεται ως διεξοδος εκτόνωσης.

Σενάριο τρίτο: «Κάλπες μετά τον ανασχηματισμό»

Υπάρχει και η ενδιάμεση εκδοχή: πρώτα ένας σαρωτικός ανασχηματισμός και, αν δεν ανατραπεί το κλίμα, προσφυγή στις κάλπες. Ο ανασχηματισμός λειτουργεί ως πολιτικό «πλεκτροσόκ» – ανανέωση προσώπων, μετατόπιση βαρών, μήνυμα επανεκκίνησης. Αν όμως δεν αλλάξει τη δυναμική, η εκλογική λύση επανέρχεται.

Οι τελευταίες μετρήσεις δείχνουν σταθερό προβάδισμα της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και αυξημένο ποσοστό αναποφάσιστων. Αυτό το τμήμα του εκλογικού σώματος είναι που κρατά τα κλειδιά. Αν κινηθεί προς την αποχή, ενισχύει τη ρευστότητα. Αν στραφεί προς την αντιπολίτευση, αλλάζει το παιχνίδι. Αν, αντιθέτως, επιστρέψει στην κυβερνητική

παράταξη, εδραιώνει τον σημερινό συσχετισμό.

Πολιτική ψυχολογία και πραγματικότητα

Η αλήθεια είναι ότι τα σενάρια πρόωρων εκλογών συχνά εξυπηρετούν και επικοινωνιακούς σκοπούς. Κρατούν σε εγρήγορση τα κομματικά στελέχη, πειθαρχούν εσωκομματικές φωνές, συσπειρώνουν τη βάση. Όμως η απόφαση για πρόωρη κάληψη είναι πάντοτε ρίσκο. Ιδίως σε περιβάλλον διεθνούς αβεβαιότητας και οικονομικών πιέσεων, η σταθερότητα αποτελεί ισχυρό επιχείρημα.

Πρακτικά μιλώντας και χωρίς ακόμα έχει να έχουν ξεδιπλωθεί τα πολιτικά αφηγήματα του Αλέξη Τσίπρα και της Μαρίας Καρυστιανού έχει μικρές πιθανότητες η προκήρυξη εκλογών εντός του 2026. Αν υποθέσουμε ότι η πρώην πρόεδρος του συλλόγου θυμάτων των Τεμπών αναμένεται να προχωρήσει στην ίδρυση πολιτικού φορέα εντός του καλοκαιριού, ενώ ο πρώην πρωθυπουργός πρόκειται να ανακοινώσει το κόμμα του των επρόκειτο Σεπτέμβριο θα ήταν πολιτικά παράδοξο ο Κυριάκος Μητσοτάκης να τους κάνει «δώρο» τις πρόωρες εκλογές στα εγκαίνια των κομμάτων τους. Η λογική λέει ότι μάλλον θα αφήσει το χρόνο να κυλήσει μέχρι την άνοιξη του 2027 για να φθαρεί ο αρχικός ενθουσιασμός.

Γιατί στην πολιτική, ο χρόνος δεν είναι ποτέ ουδέτερος. Είναι εργαλείο.

dgiankop@yahoo.gr

ΕΛΛΑΔΑ 2026

Ένα απέραντο σουβλατζίδικο

«Δεν είναι επομένως παράξενο που οι μαθητές ξεκινούν χωρίς δυσκολίες και με ενθουσιασμό από την Απόλυτη Γνώση της Πληροφορικής, ενώ αγνοούν όλο και περισσότερο την ανάγνωση που απαιτεί αληθινή κρίση σε όλη την έκταση του κειμένου κι επιπλέον είναι η μόνη που μπορεί να διευκολύνει την πρόσβαση στην τεράστια προθεαματική ανθρώπινη εμπειρία. Διότι η συζήτηση σχεδόν πέθανε και σε λίγο θα πεθάνουν και πολλοί από κείνους που ήξεραν να μιλάνε... Κάθε λόγος που εμφανίζεται στα πλαίσια του θεάματος δεν αφήνει κανένα περιθώριο για απάντηση». Οι οδυνηρές διαπιστώσεις του Γκυ Ντεμπόρ αποτυπώθηκαν το 1988 ως Σχόλια στην Κοινωνία του Θεάματος, που ερχόταν από το 1967 για να ερμηνεύσει τη σημερινή πραγματικότητα. Όσοι πρόλαβαν, πρόλαβαν...

Κανείς δεν μπορεί να κατανοήσει πλέον το μέγεθος της ισοπέδωσης. Ούτως ή άλλως, από το 2010, όταν πρωτοξέσπασε η μνημονιακή θύελλα, τα βιβλιοπωλεία έκλειναν το ένα μετά το άλλο: Εστία, Ελευθερουδάκης, Κάουφμαν, Φλωράς και τώρα τα Λεξικοπωλεία (κλείνει 15 Μαρτίου), Επί Λέξει, πέρυσι ο Ελευθέρος Τύπος με τον θάνατο του Γιώργου Γαρμπί, τώρα ο Γρηγόρης στη Σολωμού — και έπειτα συνέχεια. Η ανάγνωση εκκώρπησε τη θέση της στη γεύση. Ολόκληροι δρόμοι στην Αθήνα έχουν μόνο ή σχεδόν μόνο εστιατόρια, καφέ, ψητοπωλεία, wine bar, ζαχαροπλαστεία και μπαρ, όπως στα Εξάρχεια, στο Παγκράτι, στο Σύνταγμα, στην Πλάκα, στο Ψυχρή και στο Μεταξουργείο.

Εξωφρενικοί αριθμοί

Σύμφωνα με την τελευταία καταγραφή του Οργα-

νισμού Συλλογικής Διαχείρισης Έργων και Λόγου (ΟΣΔΕΛ), σε όλη την Ελλάδα λειτουργούν αμιγώς 248 βιβλιοπωλεία, σε σύνολο 2.310 σημείων πώλησης (ο.σ.: τα περισσότερα βιβλιοκαρτοπωλεία).

Εξ αυτών, στον Δήμο Αθηναίων υπάρχουν 289 σημεία πώλησης, το 60% των οποίων είναι βιβλιοκαρτοπωλεία. Μόλις δηλαδή 130 βιβλιοπωλεία — και αν... Τα περισσότερα τα συναντά κανείς στη Σόλωνος, την Ιπποκράτους, στην Ασκληπιού, την Ακαδημίας και τη Σταδίου και στις στοές τους, κάποια στο Κολωνάκι και το Παγκράτι, κι ελάχιστα πλέον στα Εξάρχεια. Το 35% των ερωτηθέντων της έρευνας δήλωσαν ότι δεν διαβάζουν ούτε ένα βιβλίο τον χρόνο, και οι περισσότεροι εξ όσων διαβάζουν επιλέγουν είτε να τα παραγγείλουν από ηλεκτρονικές πλατφόρμες είτε να τα διαβάσουν ηλεκτρονικά.

Στον αντίποδα, βάσει των στοιχείων του

Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών, μόνο την περίοδο 2023-2025 στην Αττική έχουν ανοίξει 77 νέοι φούρνοι, 237 ψητοπωλεία και 655 καφετέριες! Όλοι τρώμε με χέρια και με πόδια, δηλαδή...

Βιβλία

Ο κατήφορος στον κλάδο του βιβλίου αποτυπώθηκε στην τελευταία Έκθεση Βιβλίου στο Πεδίον του Άρεως, όπου το μεγαλύτερο μέρος των εκθετών εμφάνισε παιδικά βιβλία, βιβλία συνταγών μαγειρικής, κόμικς, βιογραφίες, «βίπερ», μεταφράσεις μπεστ σέλερ, ανατυπώσεις παλαιότερων λογοτεχνικών έργων, νέες εκδόσεις δευτερογενών πηγών, ευσύννοπα αναγνώσματα για τους παγκόσμιους πολέμους, τον ευρωπαϊκό πολιτισμό και γενικότερα για τη σφαιρική γνώση, «εξωραϊσμένες» διδακτορικές μελέτες και κάποια μυθιστορήματα. Η Ιστορία, η Έρευνα, η Φιλοσο-

φία, η Ποίηση απουσίαζαν εντελώς, ενώ η προβολή των στοχαστών της Αναγέννησης ή των θεατρικών συγγραφέων προβάλλεται κατά κόρον ως παραμύθι, ως προϊόντα της τεχνικής νοημοσύνης.

Εστιαση

Καινούριο βιβλιοπωλείο δεν έχει ανοίξει κανένα στην Αθήνα την τελευταία δεκαετία. Αντίθετα, ο αριθμός των νέων εστιατορίων ξεπερνά τις 5.000! Εξαιτίας, μάλιστα, του υπερκορεσμού, ο συνολικός κύκλος εργασιών της εστίασης το 2025 διαμορφώθηκε σε 10,73 δισ. ευρώ, έναντι 11,12 δισ. ευρώ το 2024 — μείωση 3,4%, σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή. Πρόκειται για την πρώτη επίσημη πτώση μετά από τέσσερα χρόνια ανέδου. Με δεδομένο ότι οι τιμές αυξήθηκαν κατά 7,4%, η υποχώρηση του τζίρου

Συνολικά, ο κλάδος της εστίασης αποτελεί νευραλγικό κομμάτι της ελληνικής οικονομίας, διότι συγκεντρώνει 80.000 επιχειρήσεις, κύκλο εργασιών 9,3 δισ. ευρώ, ενώ απασχολεί 400.000 εργαζομένους

υποδηλώνει μείωση στον όγκο καταναλώσεων. Στο τέταρτο τρίμηνο του 2025, ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε 2,18 δισ. ευρώ, μειμένος κατά 3,8% σε ετήσια βάση. Η Αττική, που συγκεντρώνει περίπου το 40% της αγο-

ράς, κατέγραψε πτώση 3,6%, από 4,46 δισ. ευρώ σε 4,30 δισ. ευρώ. Μικρή ποσοστιαία μεταβολή, με σημαντικό όμως αντίκτυπο σε απόλυτα μεγέθη.

Νευραλγικό κομμάτι

Συνολικά, ο κλάδος της εστίασης αποτελεί νευραλγικό κομμάτι της ελληνικής οικονομίας, διότι συγκεντρώνει 80.000 επιχειρήσεις, κύκλο εργασιών 9,3 δισ. ευρώ, ενώ απασχολεί 400.000 εργαζομένους. Συνδέεται οργανικά με τομείς-κλειδιά για την ελληνική οικονομία, όπως ο τουρισμός και η αγροδιατροφή, γεγονός που δημιουργεί τη βάση ενός ισχυρού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος τόσο σε επίπεδο αστικών κέντρων όσο και στην περιφέρεια. Καθένα από αυτά τα είδη επιχειρήσεων είχε περισσότερες ενάρξεις από ό,τι διαγραφές.

Καινούριο βιβλιοπωλείο δεν έχει ανοίξει κανένα στην Αθήνα την τελευταία δεκαετία. Αντίθετα, ο αριθμός των νέων εστιατορίων ξεπερνά τις 5.000!

Η αποχαιρετιστήρια ανάρτηση

Με μια δημόσια ανάρτηση το εμβληματικό βιβλιοπωλείο του Παγκρατίου γνωστοποίησε το «τέλος» του, δημιουργώντας τον δεύτερο κραδασμό στους βιβλιόφιλους σε διάστημα λίγων μηνών μετά το λουκέτο του ΕΠΙ ΛΕΞΕΙ.

Η ΑΝΑΡΤΗΣΗ: Μετά από 14 χρόνια, Το Λεξικοπωλείο - Το Lexikopoleio κλείνει τις πόρτες του.

Ξεκινήσαμε με τον Romain Gary στους πρώτους μας σελιδοδείκτες: «Είμαι φανατικός με τα λεξικά. Είναι το μόνο μέρος στον κόσμο όπου όλα εξηγούνται και όπου βρίσκει κανείς την ηρεμία του. Εκεί μέσα, όλα είναι σίγουρα.» Αυτό προσπαθήσαμε να είμαστε: ένας ασφαλής χώρος, ένα φιλόξενο μέρος, όπου ο καθένας είχε τη θέση του, στο Βατραχονάσι μας. Ένα βιβλιοπωλείο. Ανεξάρτητο.

Οπότε, νομίζω πως μπορώ να κλείσω τον κύκλο με τα τελευταία λόγια του... Romain Gary: «Πέρασα πολύ όμορφα. Αντίο και ευχαριστώ.» Ναι, ένα τεράστιο ευχαριστώ σε όλες και όλους εσάς που μας στηρίζατε με τόσο αγάπη, όλα αυτά τα χρόνια

Υ.Γ. Τις τελευταίες εβδομάδες κάναμε αυτό που κάναμε πάντα: βρήκαμε νέα σπίτια για χιλιάδες βιβλία.

Υ.Γ.2 Τις τελευταίες μέρες δεν θα ήμουν τίποτα χωρίς την ομάδα μου που παραμένει δίπλα μου μέχρι το τέλος, με θάρρος και γενναιοδωρία. Να είστε καλοί μαζί τους.

Υ.Γ.3 Δεν θα απαντήσω σε σχόλια. Αυτός είναι ο αποχαιρετισμός μου.

Odile

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

“Με την πρόληψη μειώσαμε τις κοινωνικές ανισότητες στην υγεία”

Πόσο έχει αλλάξει στην πράξη το ΕΣΥ με τη στροφή προς την πρόληψη; Ποια είναι τα απτά αποτελέσματα των δωρεάν προληπτικών εξετάσεων για εκατομμύρια πολίτες; Μπορεί η έγκαιρη διάγνωση να μειώσει ουσιαστικά τις ανισότητες στην υγεία; Και πώς διασφαλίζεται ότι η πρόληψη φτάνει σε κάθε γωνιά της χώρας, από τα μεγάλα αστικά κέντρα έως τις πιο απομακρυσμένες περιοχές;

Σε αυτά τα ερωτήματα απαντά η Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας, Ειρήνη Αγαπηδάκη στην Today Press, παρουσιάζοντας τα μετρήσιμα αποτελέσματα και τον σχεδιασμό της πολιτικής πρόληψης.

■ Έχετε επανειλημμένα δηλώσει ότι «μετατοπίζεται το βάρος του ΕΣΥ από τη θεραπεία στην πρόληψη». Με ποια μετρήσιμα αποτελέσματα μπορείτε σήμερα να τεκμηριώσετε ότι αυτά η στρατηγική αποδίδει;

Επί δεκαετίες το σύστημα υγείας στη χώρα μας ήταν νοσοκομειοκεντρικό και λειτουργούσε αφού εμφανιζόταν η νόσος. Η Πολιτεία, δηλαδή, επένδυε κυρίως στη θεραπεία και λιγότερο στο να ενημερώνουμε και να προφυλάσσουμε τον πολίτη για να μην αρρωστήσει.

Αυτή η εικόνα πλέον έχει αλλάξει. Μέσω μιας στοχευμένης στρατηγικής και συγκεκριμένων πρωτοβουλιών για τη δημόσια υγεία, έχουμε καταφέρει να μετατοπίσουμε το βάρος του ΕΣΥ από τη θεραπεία στην πρόληψη.

Η πρόληψη δεν αποτελεί ένα σύνθημα, αλλά μετρήσιμη πολιτική. Για πρώτη φορά στη χώρα μας υλοποιούνται οργανωμένα προγράμματα προσυμπτωματικού ελέγχου, με τους πολίτες να έχουν κυριολεκτικά αγκαλιάσει αυτή την προσπάθεια.

Ήδη, περισσότεροι από 5,4 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν πραγματοποιήσει μια σειρά δωρεάν προληπτικών εξετάσεων για τον καρκίνο του μαστού, του τραχήλου της μήτρας, του παχέος εντέρου και των καρδιαγγειακών νοσημάτων, μέσω του Εθνικού Προγράμματος «ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ», σηματοδοτώντας έτσι μια βαθιά αλλά-

γή κουλτούρας στην υγεία του κάθε ατόμου, με την πρόληψη να γίνεται μέρος της καθημερινότητας όλων.

Το γεγονός ότι περισσότεροι από 200.000 πολίτες, μέσω των προληπτικών εξετάσεων, έχουν εντοπίσει έγκαιρα κάποιο σύμπτωμα και έχουν λάβει την απαραίτητη ιατρική φροντίδα, αποτελεί μια μεγάλη κατάκτηση, επιβεβαιώνοντας ότι η πρόληψη διάγνωση επιτρέπει στο ΕΣΥ να μετασχηματίζεται σταδιακά από ένα σύστημα διαχείρισης της ασθένειας, σε ένα σύστημα πρόληψης και προστασίας της υγείας.

Παράλληλα, επιτρέψτε μου να αναφερθώ και στην πρόσφατη έρευνα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και του Ινστιτούτου Πολιτικής Υγείας, που αναδεικνύει τη θετική στάση της κοινωνίας απέναντι στις προληπτικές εξετάσεις. Είναι εντυπωσιακό ότι σχεδόν το 90% του πληθυσμού αξιολογεί το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης «ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ», όχι μόνο ως απαραίτητο και ωφέλιμο, αλλά και ως μια από σπουδαιότερες υγειονομικές μεταρρυθμίσεις των τελευταίων ετών στην Ελλάδα.

■ Τα προγράμματα προληπτικών εξετάσεων (μαστογραφίες, καρδιαγγειακός έλεγχος, screening καρκίνου) παρουσιάστηκαν ως τομή. Ποια είναι η πραγματική συμμετοχή των πολιτών και πώς αντιμετωπίζετε τα κοινωνικά και γεωγραφικά χάσματα πρό-σβασης;

Η Δυτική Αθήνα ενισχύεται με νέες δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Έχουμε ήδη δρομολογήσει τη δημιουργία του Πανεπιστημιακού Κέντρου Υγείας στο Ίλιον, του Πολυδύναμου Περιφερειακού Ιατρείου στην Πετρούπολη, καθώς και την ίδρυση του Πρότυπου Κέντρου Αριστείας για την Άνοια στα όρια των Δήμων Περιστερίου και Πετρούπολης

Τα προγράμματα πρόληψης αποτελούν τομή όχι μόνο γιατί υλοποιούνται σε εθνική κλίμακα, αλλά διότι για πρώτη φορά σχεδιάστηκαν ώστε να φτάσουν προς όλους μέχρι σήμερα βίωναν τον αποκλεισμό. Η συμμετοχή αφορά ανθρώπους που δεν είχαν κάνει ποτέ κάποιο προληπτικό έλεγχο, ή είχαν να κάνουν εξετάσεις για χρόνια.

Πλέον έχουμε μετρήσιμα αποτελέσματα, που αποδεικνύουν ότι υλοποιούμε μία ενεργητική πολιτική, όπου η ελληνική Πολιτεία – για πρώτη φορά – λέει έμμεσα σε κάθε άνθρωπο «είμαι εδώ, δίπλα σου, σε βλέπω και σε στηρίζω».

Εάν θέλετε να μιλήσουμε με αριθμούς, συγκεκριμένα, για τα επιμέρους προγράμματα: στο screening για τον καρκίνο του μαστού έχουν πραγματοποιηθεί πάνω από 1 εκατομμύριο ψηφιακές μαστογραφίες, με 60.000 γυναίκες να έχουν εντοπίσει έγκαιρα ευρήματα. Στην πρόληψη του καρκίνου του τραχήλου της μήτρας έχουν διενεργηθεί περισσότερες από 760.000 εξετάσεις (Pap Test, HPV DNA Test και γυναικολο-

γικές εξετάσεις), με σχεδόν 19.000 παραπομπές για περαιτέρω διερεύνηση. Στον καρκίνο του παχέος εντέρου, οι περίπου 950.000 αυτοδιαγνωστικοί έλεγχοι και οι πάνω από 40.000 κολονοσκόπησης με άνω των 18.000 βιοψιών, εξασφαλίζουν έγκαιρη διάγνωση πριν εμφανιστούν συμπτώματα. Παράλληλα, μέχρι στιγμής, έχουμε ξεπεράσει τις 3 εκατομμύρια εξετάσεις για τον καρδιαγγειακό κίνδυνο, υπενθυμίζοντας ότι τα καρδιαγγειακά νοσήματα παραμένουν η πρώτη αιτία θανάτου στη χώρα μας και στην Ευρώπη.

Σε όλα τα παραπάνω, ήρθαν να προστεθούν και τα δύο νέα προγράμματα που αφορούν: στην αντιμετώπιση της παχυσαρκίας ενηλίκων, με σχεδόν 40.000 ωφελούμενους πολίτες να λαμβάνουν δωρεάν καινοτόμα φάρμακα για τη νοσογόνο παχυσαρκία, ιατρική και διατροφική υποστήριξη. Ταυτόχρονα, έχει ξεκινήσει να «τρέχει» και το πρόγραμμα πρόληψης για τη νεφρική δυσλειτουργία, όπου περισσότεροι από 1,8 εκατομμύρια πολίτες – άτομα με κάποιο καρδιαγγειακό πρόβλημα ή με σακχαρώδη διαβήτη – που έχουν αυξημένες πιθανότητες για νεφρική ανεπάρκεια, έχουν παραπεμφθεί για περαιτέρω προληπτικές εξετάσεις.

Τα κοινωνικά και γεωγραφικά χάσματα αντιμετωπίζονται με πολιτικές πρόληψης που είναι δωρεάν, προσβάσιμες για όλους, με καθοδήγηση από το σύστημα υγείας, χωρίς ταλαιπωρία και αναμονή. Για όλους τους πολίτες, σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, σε απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές.

Στόχος μας είναι η πρόληψη να μην εξαρτάται από το εισόδημα ή τον τόπο κατοικίας, αλλά να γίνει καθολικό δικαίωμα.

■ Ποιος είναι ο σχεδιασμός για τη διασύνδεση των προγραμμάτων πρόληψης με τον προσωπικό γιατρό και τις δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, ώστε να υπάρχει συνέχεια στη φροντίδα;

Η πρόληψη δεν τελειώνει στην εξέταση. Ο στόχος μας είναι η συνέχεια στη φροντίδα. Τα αποτελέσματα των προληπτικών ελέγχων συνδέονται με τον προσωπικό γιατρό που λειτουργεί ως πλοηγός του ασθενούς στο ΕΣΥ και τις δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, ώστε ο πολίτης να έχει καθοδήγηση, παρακολούθηση και, όπου χρειάζεται, έγκαιρη παραπομπή.

Περισσότεροι από 200.000 πολίτες, μέσω των προληπτικών εξετάσεων, έχουν εντοπίσει έγκαιρα κάποιο σύμπτωμα και έχουν λάβει την απαραίτητη ιατρική φροντίδα

Σήμερα, μέσω των Κινητών Ομάδων Υγείας, καταφέραμε να πηγαίνει ο γιατρός στην πόρτα του πολίτη, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση, μειώνοντας τις ανισότητες και διασφαλίζοντας ισότιμη πρόσβαση στην πρόληψη, τη φροντίδα και την υγεία, εκεί που πραγματικά χρειάζεται.

Επιπρόσθετα, τα Κέντρα Υγείας ενισχύουν αυτή τη σύνδεση, προσφέροντας επανέλεγχο, συμβουλευτική και παρακολούθηση χρόνιων καταστάσεων. Επίσης, τα ψηφιακά εργαλεία εντάσσουν τα αποτελέσματα στον ηλεκτρονικό φάκελο υγείας, δημιουργώντας μια διαδρομή φροντίδας που ξεκινά από την πρόληψη και συνεχίζεται με παρέμβαση όπου κριθεί αναγκαία.

Χτίζουμε σταδιακά ένα σύστημα υγείας όπου η πρόληψη, η πρωτοβάθμια φροντίδα και η θεραπεία λειτουργούν ως ενιαία «αλυ-

σιδα» και όχι ως αποσπασματικές πολιτικές.

■ Έχετε δώσει έμφαση στις ευάλωτες ομάδες. Ποια είναι τα στοχευμένα μέτρα για πληθυσμούς που παραμένουν εκτός πρόληψης, όπως οι κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών ή οι οικονομικά ασθενέστεροι;

Οι ανισότητες στην υγεία συνιστούν ένα βαθύ κοινωνικό πρόβλημα και, ταυτόχρονα, μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις για τη δημόσια πολιτική. Γι' αυτό και οι παρεμβάσεις που υλοποιούμε, μεταξύ άλλων, επικεντρώνονται συστηματικά σε πολίτες που, μέχρι πριν από μερικά χρόνια, αντιμετωπίζαν ουσιαστικά εμπόδια στην πρόσβασή τους στις υπηρεσίες υγείας.

Η πλήρης και δωρεάν πρόσβαση στις προληπτικές υπηρεσίες δεν αποτελεί πλέον

Το 90% του πληθυσμού αξιολογεί το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης «ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΩ», όχι μόνο ως απαραίτητο και ωφέλιμο, αλλά και ως μια από σπουδαιότερες υγειονομικές μεταρρυθμίσεις των τελευταίων ετών στην Ελλάδα.

ζοντας κυριολεκτικά τη ζωή τους. Αυτές οι παρεμβάσεις δείχνουν στην πράξη ότι πλέον, μέσα από στοχευμένες δράσεις και ενέργειες, ως Πολιτεία, πηγαίνουμε στους πιο ευάλωτους – σε απομακρυσμένες περιοχές και οικονομικά ασθενέστερους πληθυσμούς – όπως οφείλουμε να πράττουμε.

Ο στόχος μας είναι ξεκάθαρος: η πρόληψη και η απρόσκοπτη πρόσβαση όλων των πολιτών στις υπηρεσίες υγείας να αποτελούν εργαλείο κοινωνικής συνοχής. Όσο πιο έγκαιρα φτάνουμε και στηρίζουμε τους συμπολίτες μας που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, τόσο πιο ουσιαστικό και διαρκές είναι το αποτύπωμα της πολιτικής μας.

■ Έχετε αναφερθεί επανειλημμένα για τη Δυτική Αθήνα, μια περιοχή με αυξημένες ανάγκες, εκεί όπου θα έστε υποψήφια βουλευτής στις επόμενες εκλογές. Ως αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας, ποια είναι τα βασικά προβλήματα που έχετε εντοπίσει σε ό,τι αφορά στις δομές υγείας και ποιες παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες προγραμματίζετε;

Η Δυτική Αθήνα είναι μια περιοχή με έντονες κοινωνικές ανισότητες και συσσωρευμένες υγειονομικές ανάγκες. Σε δήμους, αλλά και γειτονιές, όπως το Αιγάλεω, η Αγία Βαρβάρα, οι Άγιοι Ανάργυροι, το Καματερό και το Χαϊδάρι, πολλοί συμπολίτες μας έμειναν εκτός πρόληψης και χωρίς ουσιαστική πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες υγείας.

Πλέον, μέρα με τη μέρα, αυτή η εικόνα αντιστρέφεται και ο πολίτης αισθάνεται το κράτος δίπλα του, στην καθημερινότητά του και με έμπρακτα στήριξη και λύσεις που αγγίζουν την πραγματική του ζωή.

Για να αποκτήσει, ωστόσο, αυτή η αλλαγή ένα μόνιμο και βαθύ κοινωνικό αποτύπωμα, η Δυτική Αθήνα ενισχύεται με νέες δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Έχουμε ήδη δρομολογήσει τη δημιουργία του Πανεπιστημιακού Κέντρου Υγείας στο Τίλιο, του Πολυδύναμου Περιφερειακού Ιατρείου στην Πετρούπολη, καθώς και την ίδρυση του Πρότυπου Κέντρου Αριστείας για την Άνοια στα όρια των Δήμων Περιστερίου και Πετρούπο-

Μέσω των Κινητών Ομάδων Υγείας, καταφέραμε να πηγαίνει ο γιατρός στην πόρτα του πολίτη, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση, μειώνοντας τις ανισότητες και διασφαλίζοντας ισότιμη πρόσβαση στην πρόληψη

λης. Το Κέντρο αυτό θα προσφέρει ολοκληρωμένες και δωρεάν υπηρεσίες πρόληψης, θεραπείας και φιλοξενίας για τους ανθρώπους με άνοια, περιλαμβάνοντας Κέντρο Ημέρας, Ιατρείο Πρόληψης, Κέντρο Εκπαίδευσης και Τομέα Έρευνας, στηρίζοντας έμπρακτα τόσο τους ασθενείς όσο και τις οικογένειές τους.

Παράλληλα, προχωράμε στη διαρκή ενίσχυση όλων των Κέντρων Υγείας του Δυτικού Τομέα Αθηνών με ιατρικό, νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό, καλύπτοντας πραγματικές και αυξανόμενες ανάγκες των τοπικών κοινωνιών. Ηδη, τα δύο τελευταία χρόνια έχουμε μεριμνήσει για το μόνιμο διορισμό 26 ιατρών διαφορών ειδικοτήτων και 21 επικουρικών ιατρών στα δύο Κέντρα Υγείας Περιστερίου, στα Κέντρα Υγείας Αιγάλεω, Ιλίου, Χαϊδαρίου, Αγίων Αναργύρων, Αγίου Ιερόθεου, καθώς και στο Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο Πετρούπολης. Ταυτόχρονα, βρίσκεται εν εξελίξει η περαιτέρω ενίσχυσή τους με μόνιμο και επικουρικό νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό. Εντός του 2026 θα υπάρξει νέα, πρόσθετη ενίσχυση των συγκεκριμένων δομών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας – που καλύπτουν ένα μεγάλο πληθυσμιακό κομμάτι στα δυτικά της Αττικής – με μόνιμο και επικουρικό ανθρώπινο δυναμικό, καθώς προχωρούν οι σχετικοί διαγωνισμοί και οι διαδικασίες προσλήψεων.

Όλες αυτές οι παρεμβάσεις συγκροτούν ένα ισχυρό δίκτυο φροντίδας, με στόχο να μη μείνει κανένας άνθρωπος μόνος του και κανένας πολίτης αποκλεισμένος από τις υπηρεσίες υγείας που δικαιούται. Ταυτόχρονα, όμως, οι ανάγκες της Δυτικής Αθήνας δεν περιορίζονται μόνο στις δομές υγείας, αλλά αφορούν και κρίσιμες υποδομές, που συνδέονται με το κυκλοφοριακό, την αντιπλημμυρική θωράκιση των πόλεων και τη συνολική αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος.

■ Μετά τα πρόσφατα περιστατικά κλιμακούμενης έντασης και δη την επίθεση που δέχτηκε ο Υπουργός Υγείας, Άδωνις Γεωργιάδης, έξω από το Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Νίκαιας, πώς σχολιάζετε την όξυνση του κλίματος γύρω από το ΕΣΥ; Υπάρχει πολιτική ευθύνη για την ένταση που καταγράφεται;

Τα επεισόδια στο Γενικό Κρατικό Νοσοκομείο Νίκαιας, κατά την επίσκεψη του Υπουργού Υγείας, είναι απολύτως καταδικαστέα και προκληθήκαν από μία μικρή μειοψηφία που δεν εκπροσωπεί το σύνολο των υγειονομικών. Η βία και οι τραμπουκισμοί δεν έχουν καμία θέση στη δημόσια ζωή και δεν μπορούν να δικαιολογηθούν από καμία πολιτική διαφωνία.

Η υπεράσπιση της δημοκρατίας σημαίνει απέρριψη καταδίκη της βίας, χωρίς «να μεν αλλά» και εδώ, δυστυχώς, φαίνεται πως υπάρχει ένα μέρος της αντιπολίτευσης που θεωρεί τη βία καλή όταν την υφίσταται ο αντίπαλος.

Η υγεία των πολιτών είναι υπέρτατο δημόσιο αγαθό, δεν επιτρέπεται να αποτελεί παιχνίδι μικροπολιτικών αντιπαράθεσης και απαιτεί συνεννόηση που θα έπρεπε να υπερβαίνει τις στενές κομματικές γραμμές. Όταν μιλάμε για λιγότερους πρόωρους θανάτους, για καλύτερη ποιότητα ζωής και για ένα ΕΣΥ που προλαμβάνει, ο κοινός τόπος πρέπει να είναι προφανής.

Η ευθύνη μας, ως κυβέρνηση, είναι να διασφαλίζουμε ότι τέτοιες εντάσεις δεν εκτροχιάζουν την προσπάθεια αναβάθμισης του ΕΣΥ, τη στήριξη των επαγγελματιών υγείας και, εν τέλει, να απαντάμε με πολιτικές που βελτιώνουν την καθημερινότητα των πολιτών.

Όταν το “Only Women” κάνει περισσότερο κακό απ’ όσο καλό

Τα τελευταία χρόνια, στην Ελλάδα, όπως και διεθνώς, πληθαίνουν οι εκδηλώσεις, τα panels και οι πρωτοβουλίες με τίτλους όπως “Women in Business”, “Only Women” ή “Female Leadership”. Η πρόθεση πίσω από αυτές τις δράσεις είναι, στις περισσότερες περιπτώσεις, θετική: να αναδειχθούν γυναίκες επαγγελματίες, να ενισχυθεί η ορατότητα και να αντιμετωπιστούν ανισότητες που πράγματι υπήρξαν και σε ορισμένους τομείς εξακολουθούν να υπάρχουν.

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

Managing Director | eTURN | eTransformation Consulting

Όμως, όσο αυτές οι πρωτοβουλίες πολλαπλασιάζονται, μεγαλώνει και μια εύλογη απορία: μήπως σε κάποιες περιπτώσεις το πλαίσιο της «αποκλειστικότητας» παράγει το αντίθετο αποτέλεσμα από αυτό που επιδιώκει; Μήπως, αντί να ενισχύουμε την ισότητα, παγώνουμε άθελά μας έναν διαχωρισμό που δεν βοηθά ούτε τις γυναίκες ούτε την ίδια την αγορά;

Η επιχειρηματικότητα και η επαγγελματική εξέλιξη δεν είναι ή τουλάχιστον δεν θα έπρεπε να είναι ζήτημα φύλου. Είναι ζήτημα ικανοτήτων, ευθύνης, αντοχής και αποτελεσμάτων. Όταν δημιουργούνται εκδηλώσεις αποκλειστικά για γυναίκες, ενδέχεται να περνά το μήνυμα ότι υπάρχει ένα «by default» μειονέκτημα, το οποίο απαιτεί ξεχωριστό πλαίσιο για να αντιμετωπιστεί. Ακόμη κι αν αυτό δεν αποτελεί πρόθεση, το μήνυμα που εκπέμπεται είναι προβληματικό.

Πολλές γυναίκες που δραστηριοποιούνται σήμερα στον επιχειρηματικό και επαγγελματικό χώρο δεν επιθυμούν να ξεχωρίζουν λόγω φύλου. Θέλουν να ξεχωρίζουν επειδή είναι ικανές, αποτελεσματικές και αξιόπιστες. Όταν τοποθετούνται συστηματικά σε ξεχωριστές «κατηγορίες», υπάρχει ο κίνδυνος να υπονομεύεται ακριβώς αυτό που υποτίθεται ότι στηρίζεται: η ισότητα παρουσία.

Υπάρχει και μια πιο πρακτική διάσταση που συχνά παραβλέπεται. Η αγορά δεν λειτουργεί σε διαχωρισμένα περιβάλλοντα. Οι αποφάσεις, οι συνεργασίες, οι διοικήσεις και τα αποτελέσματα προκύπτουν μέσα από μικτές ομάδες. Άνδρες και γυναίκες συνυπάρχουν στα ίδια διοικητικά συμβούλια, στα ίδια projects και στις ίδιες καθημερινές προκλή-

σεις. Όταν ο δημόσιος διάλογος μεταφέρεται σε «κλειστά» πλαίσια, απομακρύνεται από την πραγματικότητα της επιχειρησιακής λειτουργίας. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι ανισότητες δεν υπήρξαν ή δεν υπάρχουν. Υπήρξαν και σε ορισμένους κλάδους εξακολουθούν να υφίστανται. Το κρίσιμο ερώτημα όμως είναι πώς τις αντιμετωπίζουμε. Με ενσωμάτωση ή με διαχωρισμό; Με συνύπαρξη ή με ξεχωριστές σκηνές;

Η πραγματική ισότητα δεν επιτυγχάνεται όταν δημιουργούνται αποκλειστικά πε-

Πολλές γυναίκες που δραστηριοποιούνται σήμερα στον επιχειρηματικό και επαγγελματικό χώρο δεν επιθυμούν να ξεχωρίζουν λόγω φύλου. Θέλουν να ξεχωρίζουν επειδή είναι ικανές, αποτελεσματικές και αξιόπιστες

δεν μετριέται σε panels, αλλά σε αποφάσεις, προαγωγές και ευκαιρίες.

Ίσως λοιπόν ήρθε η στιγμή να επανεξετάσουμε την κατεύθυνση. Όχι για να ακυρώσουμε τη συζήτηση γύρω από τη θέση των γυναικών στην επιχειρηματικότητα, αλλά για να την ωριμάσουμε. Να μετατοπιστεί το βάρος από το «μόνο γυναίκες» στο «ίδιες ευκαιρίες» και από τον διαχωρισμό στη συνύπαρξη.

Γιατί το πραγματικό ζητούμενο δεν είναι να υπάρχουν περισσότερες εκδηλώσεις για γυναίκες. Είναι να μην χρειάζονται. Να υπάρχει μια αγορά όπου η παρουσία μιας γυναίκας σε θέση ευθύνης δεν θεωρείται εξαίρεση, ούτε λόγος για ξεχωριστό πλαίσιο, αλλά κάτι απολύτως φυσιολογικό.

Και αυτό δεν είναι θέμα επικουρικής αλλά ξεκάθαρα θέμα κουλτούρας.

Η «ώρα του πολέμου» πριν από το κενό:

ΗΠΑ, Ιράν και η αρχιτεκτονική της διολίσθησης

Η κρίση γύρω από το Ιράν δεν εγγράφεται ως ακόμη μία περιοδική έξαρση στη Μέση Ανατολή. Συνιστά ταυτόχρονα σύγκρουση τριών επιπέδων: εσωτερική διάβρωση των ερεισμάτων αποδοχής του ιρανικού καθεστώτος, περιφερειακή αναμέτρηση για την ισορροπία ισχύος και παγκόσμιος ανταγωνισμός ΗΠΑ-Κίνας/Ρωσίας, όπου η Τεχεράνη αναδεικνύεται σε στρατηγικό κόμβο.

ΤΟΥ ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΛΙΑΚΑΚΟΥ*

*Διδάκτωρ Διεθνούς Δικαίου

Στο εσωτερικό του Ιράν, το τοπίο αποδεικνύεται βαθιά διαβρωτικό για τη θεμελίωση της εξουσίας.

Συσσωρευμένη κοινωνική οργή, σκληρή καταστολή, οικονομική κατάρρευση, συρρίκνωση της μεσαίας τάξης, καθώς και η πεποίθηση ότι ο εθνικός πλούτος διοχετεύθηκε επί χρόνια σε δίκτυο πληρεξουσίων — από Συρία και Ιράκ έως Λίβανο, Γάζα και Υεμένη — συγκροτούν κλίμα πολιτικής κόπωσης και στρατηγικής φθοράς. Το θεοκρατικό οικοδόμημα πλέον δεν αξιολογείται μόνο ιδεολογικά, αλλά με κριτήριο την κυβερνητική αποτελεσματικότητα· εκεί, το έλ-

λειμμα προβάλλει απροκάλυπτα.

Σε αντίστιξη, οι Ηνωμένες Πολιτείες και το Ισραήλ δεν εγκλωβίζονται πλέον το αφήγημα στο πυρηνικό πρόγραμμα. Η αρχική επιδίωξη ίσως υπήρξε ο περιορισμός — ή ακόμη και η εξάλειψη — της πυρηνικής δραστηριότητας, όμως η αιζέντα σταδιακά εμπλουτίστηκε: βαλλιστική ικανότητα, εμπέλεια πυραύλων, περιφερειακή συμπεριφορά, έως και η ίδια η συνολική μορφή της εξουσίας στην Τεχεράνη. Η μετατόπιση δεν αποτυπώνει απλή ρητορική διευρυνση· προσιώνεται ότι το πραγματικό διακύβευμα αφορά το ίδιο το καθεστώς ασφαλείας της Μέσης Ανατολής.

Στον πυρήνα της στρατηγικής των

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΠΑΝΗΣ/ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΙ

Το αμερικανικό αεροπλανοφόρο "USS Gerald R. Ford", είχε καταπλεύσει στον κόλπο της Σούδας για ανεφοδιασμό στη Ναυτική Βάση Υποστήριξης των ΗΠΑ (Naval Support Activity), στο πλαίσιο της ευρύτερης κινητοποίησης αμερικανικών δυνάμεων.

ΔΑΝΙΑΣ ΔΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ/ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΙ

Από πρόσφατη συγκέντρωση συμπαραστάσης σε εξεγερμένους πολίτες του Ιράν έξω από την Πρεσβεία του Ιράν στο Ψυχικό

ΗΠΑ διακρίνεται μια ευρύτερη επιδίωξη: περιφερειακή τάξη σχετικής ηρεμίας, με περιορισμένη ιρανική παρουσία, ενισχυμένη ασφάλεια για το Ισραήλ, χαμηλότερο γεωπολιτικό ρίσκο για αμερικανικές επενδύσεις και λειτουργικούς εμπορικούς/ενεργειακούς διαδρόμους — με αιχμή τον IMEC (India-Middle East-Europe Corridor / Διάδρομος Ινδία-Μέση

Ανατολή-Ευρώπη). Η Ουάσιγκτον δεν περιορίζεται στην ανάσχεση ενός προγράμματος· επιδιώκει αναδιάρθρωση του περιβάλλοντος ισχύος, ώστε να αποδομηθεί στρατηγικό κεφάλαιο για τον κύριο ανταγωνισμό με την Κίνα. Την ίδια στιγμή, Πεκίνο και Μόσχα λειτουργούν ωφελιμιστικά υπέρ του Ιράν: από οικονομικές ανάσες και διαύλους παράκαμψης κυρώσε-

Από τη Σύνοδο Κορυφής των ηγετών των χωρών μελών του NATO, στην Χάγη της Ολλανδίας

POOL PHOTO/NATO/ΕΥΡΟΚΙΝΗΣΙ

Η «ώρα του πολέμου» πλησιάζει, όμως προηγείται ένα εξαιρετικά επικίνδυνο παράθυρο αποφάσεων. Ο Τραμπ επιχειρεί σύνθεση στρατιωτικής πίεσης, διπλωματικής διαπραγμάτευσης και πολιτικής νομιμοποίησης της επόμενης κίνησης. Η εξίσωση δύναται να καταλήξει είτε σε σκληρή συμφωνία είτε σε κλιμάκωση απρόβλεπτου βάθους.

ων έως διπλωματικές ομπρέλες στο Συμβούλιο Ασφαλείας, που επηρεάζουν το κόστος νομιμοποίησης και τη διάρκεια οποιασδήποτε κλιμάκωσης.

Αρχιτεκτονική επιλογών

Παρά ταύτα, η αμερικανική στάση δεν προεξοφλεί οριστική καταφυγή στον πόλεμο· υποδηλώνει κάτι πιο σύνθετο: αρχιτεκτονική επιλογών. Ο Τραμπ επιχειρεί ταυτόχρονη ισορροπία σε τρεις μεταβλητές. Πρώτον, κλιμάκωση πίεσης μέσω ορατής στρατιωτικής συγκέντρωσης και ψυχολογικού τελεσιγράφου. Δεύτερον, ελαστικότητα ώστε να κινείται μεταξύ απειλής, περιορισμένου πλήγματος και επιστροφής στη διαπραγμάτευση δίχως να εκπέμπει εικόνα υπαναχώρησης. Τρίτον, πολιτικό άλλοθι για να τεκμηριώσει προς το εσωτερικό ακροατήριο ότι εξάντλησε τα διπλωματικά περιθώρια. Υπό αυτό το πρίσμα, οι διαπραγματευτικές διεργασίες (Ομάν-Γενεύη) αποκτούν κομβικό βάρος: δεν λειτουργούν ως παράλληλο κανάλι, αλλά ως μηχανισμός παροχής νομιμοποιητικού ερεισματος στο επόμενο βήμα — συμφωνία ή πλήγμα. Η επιμονή των απεσταλμένων του Τραμπ (Κούσενερ-Γούιτκοφ) να δοθεί χρόνος στη διπλωματία υπογραμμίζει ότι εντός του αμερικανικού συστήματος η συζήτηση παραμένει ανοικτή· συνεπώς, η εκτεταμένη μετακίνηση μέσω και η

κατανάλωση πόρων δεν ταυτίζονται αυτομάτως με εντολή επίθεσης.

Εδώ ακριβώς ελλοχεύει η μεγάλη παγίδα. Μια στρατιωτική επιχείρηση δύναται να πλήξει υποδομές, πρόσωπα και επιχειρησιακές δυνατότητες, χωρίς να εγγυάται σταθερότερη πολιτική πραγματικότητα. Το Ιράν δεν αντιστοιχεί σε μικρό, μονοδιάστατο κράτος, αλλά σε σύνθετο πλέγμα εξουσίας με ιδεολογικό πυρήνα, κρατικό μηχανισμό, παράλληλες δομές ασφαλείας, ασύμμετρη ισχύ, περιφερειακά δίκτυα και τους «πραιτοριανούς» Φρουρούς της Επανάστασης. Αν προκύψει αποσταθεροποίηση χωρίς ελεγχόμενη μετάβαση, το σενάριο μιας «μαύρης τρύπας» ασφαλείας στην καρδιά της Μέσης Ανατολής καθίσταται απολύτως υπαρκτό — και τότε αναδύονται τα βαρύτερα ερωτήματα: τι απογίνονται τα αποθέματα εμπλουτισμένου ουρανίου (περίπου 440 κιλά και 60% σε εμπλουτισμό, κατά τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία) όταν ο έλεγχος διαχέεται; Ποιος τα διασφαλίζει; Ποιος επιβλέπει; Ποιος αποτρέπει τη διολίσθηση υλικού, τεχνολογίας ή στελεχών προς ριζοσπαστικοποιημένους δρώντες; Η προβληματική δεν παραμένει θεωρητική: φωτίζει πώς μια επιχείρηση «χειρουργικών πληγμάτων» ενδέχεται να εκτραπεί σε στρατηγικό εφιάλτη. Επιπλέον, η ιρανική απάντηση διαθέτει οπλοστάσιο πολλαπλών δια-

δρομών — πληρεξούσιοι, κυβερνοεπιχειρήσεις, θαλάσσια παρενόχληση, επιλεκτική πυραυλική κλιμάκωση, ακόμη και επιτάχυνση της πυρηνικής τροχιάς ως μοχλός εκβιασμού — αυξάνοντας την αβεβαιότητα και συμπιέζοντας τα περιθώρια ελέγχου.

Ο δεύτερος μείζων κίνδυνος διαφαίνεται στο Ορμούζ. Τα Σενά δεν λειτουργούν ως απλό θαλάσσιο πέρασμα· έχουν εξελιχθεί σε λαϊμό της παγκόσμιας ενεργειακής κυκλοφορίας. Παρατεταμένη κρίση, ναρκοθετίσεις, πλήγματα σε τάνκερ ή ευρύτερη ναυτική αντιπαράθεση θα εκτόξευαν το ενεργειακό κόστος, θα τροφοδοτούσαν πληθωριστικές πιέσεις και θα έπλητταν όχι μόνο τη Δύση αλλά και τους Άραβες παραγωγούς. Γι' αυτό το κράτη του Κόλπου αντιμετωπίζουν με διπλό φόβο τόσο την επιρροή της Τεχεράνης όσο και μια ανεξέλεγκτη αμερικανοϊρανική κλιμάκωση.

Ο τρίτος κίνδυνος σχετίζεται με τη διάχυση των αντιποίνων. Σημαντικό τμήμα αμερικανικών βάσεων, υποδομών και προσωπικού βρίσκεται εντός ακτίνας ιρανικών ή «φιλοϊρανικών» ικανοτήτων άμεσης ανταπόδοσης. Σε ένα τέτοιο σενάριο, η κρίση παύει να παραμένει μετωπική ανάμεσα σε Ουάσιγκτον και Τεχεράνη και μετασχηματίζεται σε περιφερειακή αλυσίδα πληγμάτων, ανταποδόσεων και ατυχημάτων.

Η νομική παράμετρος

Αξίζει να υπογραμμιστεί και η νομική παράμετρος — όχι ως διακοσμητική υποσημείωση. Η Χάρτα του ΟΗΕ χαράσσει καθαρή γραμμή: γενική απαγόρευση χρήσης βίας (άρθρο 2§4), με στενά περιθώρια θεσμικής κάλυψης μόνο υπό αυστηρούς όρους — συναίνεση του κράτους-στόχου, ρη-

τή εξουσιοδότηση του Συμβουλίου Ασφαλείας ή αυτοάμυνα (άρθρο 51). Η νομιμοποίηση, συνεπώς, δεν θα κριθεί μόνο από το «τι συνέβη», αλλά από το «πώς θεμελιώθηκε»: αναγκαιότητα, αναλογικότητα, αμεσότητα απειλής, δηλωμένος σκοπός της επιχείρησης. Άλλο αποτροπή, άλλο αλλαγή καθεστώτος.

Το Ραμαζάνι προσθέτει έναν ακόμη επιβαρυντικό παράγοντα. Δεν αναστέλλει τις συγκρούσεις, όμως ενισχύει το θρησκευτικό και κοινωνικό φορτίο, αυξάνει το πολιτικό κόστος για τις αραβικές κυβερνήσεις και δυσχεραίνει τη διαχείριση της κοινής γνώμης. Ως εκ τούτου, ακόμη και σύμμαχοι των ΗΠΑ που αντιπαράθεται σε ένα ισχυρό Ιράν διαθέτουν ισχυρό κίνητρο να πείσουν υπέρ της αποκλιμάκωσης ή, έστω, υπέρ χρονικής αυτοσυγκράτησης.

Η «ώρα του πολέμου» πλησιάζει, όμως προηγείται ένα εξαιρετικά επικίνδυνο παράθυρο αποφάσεων. Ο Τραμπ επιχειρεί σύνθεση στρατιωτικής πίεσης, διπλωματικής διαπραγμάτευσης και πολιτικής νομιμοποίησης της επόμενης κίνησης. Η εξίσωση δύναται να καταλήξει είτε σε σκληρή συμφωνία είτε σε κλιμάκωση απρόβλεπτου βάθους. Η ιρανική ηγεσία, από την άλλη, εμφανίζεται απρόθυμη να συμβιβαστεί, επιδιώκοντας πρωτίστως κέρδος χρόνου. Το κρισιμότερο ερώτημα δεν εξαντλείται στο τι θα πληγεί, αλλά ποια τάξη πραγμάτων επιχειρείται να εγκαθιδρυθεί μετά την επιχείρηση — και αν έχει ήδη εκπονηθεί ρεαλιστικό σχέδιο για την «επόμενη ημέρα». Δίχως αυτό, η στρατιωτική ισχύς θα κερδίσει το πρώτο επεισόδιο — και θα παραδώσει την περιοχή σε έναν πόλεμο «σταθερότητας» χωρίς έξοδο.

158 εργαστήρια συμβουλευτικής της ΔΥΠΑ τον Μάρτιο ενίσχυση δεξιοτήτων και άμεση διασύνδεση με την αγορά εργασίας

Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) συνεχίζει δυναμικά τον Μάρτιο τα Εργαστήρια Ομαδικής Συμβουλευτικής σε όλη τη χώρα, προσφέροντας ουσιαστική υποστήριξη σε πολίτες που αναζητούν εργασία ή επιθυμούν να επαναπροσδιορίσουν την επαγγελματική τους πορεία.

Στόχος των εργαστηρίων είναι η ενίσχυση των δεξιοτήτων, η καλύτερη προετοιμασία και η ταχύτερη και αποτελεσματικότερη ένταξη στην αγορά εργασίας. Συνολικά τον Μάρτιο θα υλοποιηθούν 158 εργαστήρια:

- 136 δια ζώσης σε 80 ΚΠΑ2
- 22 διαδικτυακά μέσω της πλατφόρμας e-Εργαστήρια

Θεματικές Ενότητες

Οι συμμετέχοντες θα παρακολουθήσουν εξειδικευμένα εργαστήρια από

εργασιακού συμβούλους της ΔΥΠΑ, σε θεματικές όπως:

- Δημιουργία αποτελεσματικού βιογραφικού
- Προετοιμασία για συνέντευξη εργασίας
- Από την ιδέα στην πράξη: βήματα επιτυχημένης επιχειρηματικής προσπάθειας
- Σχεδιασμός επιχειρηματικού πλάνου

- Αξιοποίηση κοινωνικών δικτύων στην αναζήτηση εργασίας
- Εμπλουτισμός βιογραφικού με δεξιότητες – γνώριμία με το ESCO
- Κοινωνική Επιχειρηματικότητα & Κοινωνική Αλληλέγγυα Οικονομία
- Business Model Canvas: σχεδίασε τη δική σου επιχείρηση σε 9 κινήσεις
- Προσωπικό επαγγελματικό αφήγημα (personal branding)

- Ψηφιακή επιχείρηση στην εποχή της Τεχνητής Νοημοσύνης (Digital First)
- Η ανθεκτικότητα ως δεξιότητα προσαρμογής
- Αξιοποίηση Τεχνητής Νοημοσύνης στη δημιουργία βιογραφικού

Δια ζώσης εργαστήρια

- Διάρκεια: 3 ώρες
- Ώρα έναρξης: 09:00–11:00 (ανάλογα με το ΚΠΑ2)
- Υλοποίηση: από εξειδικευμένους εργασιακού συμβούλους της ΔΥΠΑ.

Οι ενδιαφερόμενοι, εφόσον είναι εγγεγραμμένοι στο ψηφιακό μητρώο της ΔΥΠΑ, μπορούν να δηλώσουν συμμετοχή αποστέλλοντας email στο ΚΠΑ2 που διοργανώνει το εργαστήριο. Οι θέσεις είναι περιορισμένες και θα τηρηθεί αυστηρά σειρά προτεραιότητας βάσει ημερομηνίας αίτησης.

Αυξημένα έσοδα από τον τουρισμό το 2025

Στα 23,6 δισ. ευρώ ανήλθαν τα τουριστικά έσοδα το 2025, καταγράφοντας αύξηση 9,4% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Την ίδια στιγμή, οι αφίξεις επισκεπτών στη χώρα διαμορφώθηκαν σε 37,98 εκατομμύρια –περίπου 38 εκατ.–, παρουσιάζοντας άνοδο 5,6% έναντι του 2024.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζα της Ελλάδος, η ταξιδιωτική κίνηση μέσω αεροδρομίων αυξήθηκε κατά 5,6%, ενώ μέσω των οδικών συνοριακών σταθμών κατέγραψε άνοδο 6,9%. Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, οι αφίξεις από τις χώρες της ΕΕ-27 ανήλθαν σε 22,4 εκατ. ταξιδιώτες, σημειώνοντας αύξηση 2,8% σε σύγκριση με το 2024. Από τις λοιπές χώρες, η ταξιδιωτική κίνηση ενισχύθηκε κατά 10,0%, φθάνοντας τα 15,56 εκατ. ταξιδιώτες.

Οι αφίξεις από τις χώρες της ζώνης του ευρώ αυξήθηκαν κατά 7,1%, ενώ από τις χώρες της ΕΕ-27 εκτός ζώνης ευρώ μειώθηκαν κατά 5,7%. Ειδικότερα, οι αφίξεις από τη Γερμανία ενισχύθηκαν κατά 10,2% και διαμορφώθηκαν σε 5,9 εκατ. ταξιδιώτες, ενώ από τη Γαλλία υποχώρησαν οριακά κατά 0,5%, στα 1,98 εκατ. ταξιδιώτες. Άνοδο 8,6% σημείωσε η κίνηση από την Ιταλία, φθάνοντας τα 2,2 εκατ. ταξιδιώτες. Από το Ηνωμένο Βασίλειο, οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 7,6% και ανήλθαν σε 4,9 εκατ. ταξιδιώτες, ενώ από τις ΗΠΑ καταγράφηκε οριακή ενίσχυση 0,2%, στα 1,55 εκατ. ταξιδιώτες. Τέλος, η ταξιδιωτική κίνηση από τη Ρωσία διαμορφώθηκε σε 21,5 κιλ. ταξιδιώτες.

Καταβολή 18,7 εκατ. ευρώ από τον ΕΛΓΑ σε 8.648 παραγωγούς για ζημιές του 2025

Στην καταβολή αποζημιώσεων και κρατικών ενισχύσεων συνολικού ύψους περίπου 18,7 εκατ. ευρώ προχώρησε ο ΕΛΓΑ. Ειδικότερα, πιστώθηκαν αποζημιώσεις ύψους 18,3 εκατ. ευρώ σε 8.480 παραγωγούς, των οποίων οι καλλιέργειες υπέστησαν ζημιές εντός του 2025. Παράλληλα, για ζημιές που εντάσσονται σε προγράμματα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, πληρώθηκε ποσό 387.000 ευρώ σε 168 δικαιούχους.

ΑΑΔΕ: Προσωρινή διακοπή εφαρμογών Μητρώου από 1-10 Μαρτίου

Εκτός λειτουργίας θα τεθούν από 1η έως και 10 Μαρτίου οι ψηφιακές εφαρμογές Φορολογικού Μητρώου πολιτών και επιχειρήσεων. Όπως ανακοίνωσε η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, δεν θα είναι δυνατή η ηλεκτρονική υποβολή αιτημάτων φορολογουμένων για ενάρξεις, μεταβολές και διακοπές λειτουργίας επιχειρήσεων ή άλλων στοιχείων Μητρώου.

Όπως υπενθυμίζει σε ανακοίνωσή της η ΑΑΔΕ, στο διάστημα από 1 Μαρτίου έως 10 Μαρτίου θα βρίσκεται σε εξέλιξη η αυτοματοποιημένη αντιστοίχιση των υφιστάμενων Κωδικών Αριθμών

Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των φορολογουμένων, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης αναρμοσύνη.

σί τους με τα νέα ευρωπαϊκά στατιστικά πρότυπα. Συγκεκριμένα, κατά το α΄δεκαήμερο του Μαρτίου θα υπάρξει προσωρινή παύση λειτουργίας των ψηφιακών εφαρμογών Μητρώου. Ειδικότερα, δεν θα είναι δυνατή η υποβολή αιτημάτων για:

- Ενάρξεις επιχειρήσεων
- Μεταβολές στοιχείων επιχειρήσεων
- Διακοπές εργασιών επιχειρήσεων
- Μεταβολές προσωπικών στοιχείων
- Μεταβολές διεύθυνσης κατοικίας

Οι ψηφιακές εφαρμογές θα τεθούν εκ νέου σε πλήρη λειτουργία με την ολοκλήρωση της μετάπτωσης των δεδομένων.

8 & 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2026, ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

2^η ΟΤΑ EXPO

Μετά τη δυναμική εκκίνηση τις 1ης διοργάνωσης, η ΟΤΑ EXPO επιστρέφει για 2η χρονιά, πιο ώριμη, πιο στοχευμένη και ακόμη πιο ουσιαστική: ως ο σταθερός πλέον θεσμός που φέρνει Δήμους και Ιδιωτικό Τομέα στο ίδιο τραπέζι, με κοινό στόχο τις λύσεις, τις συνεργασίες και τα έργα που αλλάζουν την καθημερινότητα.

Η ΟΤΑ EXPO έχει πλέον καθιερωθεί ως ο χώρος όπου η Αυτοδιοίκηση συναντά την αγορά: Δήμοι, Περιφέρειες, Υπουργεία, δημόσιοι φορείς, οργανισμοί και εταιρείες συνθέτουν ένα περιβάλλον συνεργασίας, δικτύωσης και πραγματικών ευκαιριών.

Η 2^η διοργάνωση εορτάζει σε ό,τι σήμερα “καίει” την Αυτοδιοίκηση και τους θεσμούς: σύγχρονες υποδομές, βιώσιμη ανάπτυξη, ψηφιακό μετασχηματισμό, χρηματοδοτικά εργαλεία, κυκλική οικονομία, πολιτική προστασία, μεταφορές, υποδομές, κυβερνοασφάλεια και έξυπνες πόλεις, με έμφαση σε εφαρμόσιμες πρακτικές και μετρήσιμα αποτελέσματα.

Τι θα βρείτε στη 2η διοργάνωση

- **Έκθεση – Περίπερα** κορυφαίων φορέων-ΟΤΑ, οργανισμών και εταιρειών τεχνολογίας, έργων και υπηρεσιών που αφορούν στην Αυτοδιοίκηση.

- **Διήμερο συνέδριο & θεματικές ενότητες** με ομιλητές από την κεντρική κυβέρνηση, την Αυτοδιοίκηση, τις ανεξάρτητες αρχές, την αγορά και την ακαδημαϊκή κοινότητα, πάνω στις προτεραιότητες της επόμενης μέρας για Δήμους και Περιφέρειες.
- **Networking & B2B/B2G** συναντήσεις με πραγ-

ματική αξία: επαφή, συνέργειες, συνεργασίες. **• Παρουσιάσεις λύσεων και case studies:** από τη θεωρία στην πράξη, με παραδείγματα εφαρμογής και μετρήσιμα αποτελέσματα. **ΟΤΑ EXPO 2026:** εκεί που η Αυτοδιοίκηση βρίσκει λύσεις, συνεργάτες και προοπτική. Η είσοδος είναι δωρεάν για τους επισκέπτες.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

“Ο πρόλογος του βιβλίου για την Κρήτη της επόμενης δεκαετίας έχει γραφτεί ήδη”

«Ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης έχει εισέλθει, για τα καλά, σε τροχιά υλοποίησης και είναι το μεγαλύτερο αναπτυξιακό έργο», υπογραμμίζει στη συνέντευξη του στην TODAY PRESS ο Περιφερειάρχης Κρήτης, Σταύρος Αρναουτάκης.

ΣΤΟΝ ΠΕΤΡΟ ΚΟΥΒΑΤΣΟ

Παράλληλα, επισημαίνει ότι η σύγκλιση με τις ευρωπαϊκές νησιωτικές περιφέρειες είναι γεγονός.

■ **Κύριε Περιφερειάρχη, έχετε χαρακτηρίσει το 2026 ως χρονιά πλήρους εξέλιξης για τον ΒΟΑΚ. Με την ενεργοποίηση των εργασιών στο τμήμα Χανιά – Ηράκλειο, ποιες είναι οι προβλέψεις σας για την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και πώς θα αντιμετωπιστούν οι όποιες κυκλοφοριακές δυσκολίες κατά τη διάρκεια των έργων;** Αγαππέ κ. Κουβάτσο, ο πρόλογος του βιβλίου για την Κρήτη της επόμενης δεκαετίας έχει γραφτεί ήδη. Η σύγκλιση με τις ευρωπαϊκές νησιωτικές περιφέρειες είναι γεγονός.

Η συνεργασία μας με τα Ακαδημαϊκά και Ερευνητικά Ιδρύματα, έχει δημιουργήσει έναν επιπλέον μοχλό συλλογικής πρόδου, καθώς η έρευνα διοικητείται στις πραγματικές ανάγκες της οικονομίας, εκεί όπου μετατρέπεται σε κρίσιμη ύλη για τη βιώσιμη και καινοτόμα ανάπτυξη. Η κατασκευή του νέου Διεθνούς Αεροδρομίου μας καθιερώνει σε διεθνή κόμβο αερομεταφορών. Οι δύο ηλεκτρικές διασυνδέσεις, συνιστούν τη μηχανή για την άρση της ενεργειακής απομόνωσης. Η ολοκλήρωση του Βόρειου Οδικού Άξονα, από την Κίσσαμο μέχρι τη Σπεία, θα καλύψει τον χαμένο χρόνο και θα εντάξει την Κρήτη στα νησιά με ένα ολοκληρωμένο και ασφαλές διευ-

ρωπαϊκό οδικό δίκτυο. Όπως, πολύ καλά γνωρίζετε, ο Β.Ο.Α.Κ. έχει εισέλθει, για τα καλά, σε τροχιά υλοποίησης. Είναι το μεγαλύτερο αναπτυξιακό έργο, το οποίο βελτιώνει την οδική ασφάλεια και αίρει ένα βασικό εμπόδιο στην προσπάθεια για την ανάδειξη των συγκριτικών μας πλεονεκτημάτων. Ένα έργο, που δεν συνδέει απλά τους νομούς της Κρήτης, αλλά αλλάζει τον χάρτη της Κρήτης. Ένας Οδικός Άξονας που φέρνει πιο κοντά τους ανθρώπους, που ενώνει τα κομμάτια σε ένα παζλ, που για δεκαετίες έμοιαζε «χαμένο παιχνίδι», ένας δρόμος που θύμιζε τον γόρδιο δεσμό, ο οποίος λύθηκε γιατί δουλέψαμε, κυρίως όμως διότι συνεργαστήκαμε. Τώρα, για τις δυσκολίες που αναφέρετε, αυτές είναι δεδομένες και αναμενόμενες. Προκύπτουν σε κάθε ανάλογο τεχνικό έργο. Εμείς σε συνεργασία με τους Δήμους και τα Υπουργεία προσπαθούμε να συνεχίσουμε τον συντονισμό στη διάρκεια όλων των κατασκευαστικών φάσεων του έργου. Αναφορικά με τα ζητήματα της Οδικής Ασφάλειας και τις κυκλοφοριακές δυσκολίες, να επιστημονώ πως κάθε σχετική συζήτηση επισκιάζεται από τους αριθμούς και τις στατιστικές μελέτες.

■ **Το ζήτημα της ορθολογικής διαχείρισης των υδάτων είναι κρίσιμο για το νησί. Με προτάσεις ύψους 320 εκατ. ευρώ για αρδευτικά έργα, πώς σκοπεύετε να θωρακίσετε περιοχές όπως το Ηράκλειο και η Χερσόνησος που αντιμετωπίζουν έντονα προβλήματα υδροδότη-**

σης; Μας ανησυχούν ιδιαίτερα τα υδρολογικά δεδομένα των τελευταίων ετών. Η Κρήτη βρίσκεται αντιμέτωπη με μια παρατεταμένη περίοδο ανομβρίας. Στο πλαίσιο αυτό, στην Περιφέρεια Κρήτης τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη διαχείριση και διάθεση του νερού αποτελούν στρατηγική μας προτεραιότητα. Ως Περιφέρεια Κρήτης, προκρίνοντας την αξία της ενιαίας και περιφερειακής διαχείρισης των υδάτων, τονίζουμε πως κάθε πολιτική διαχείρισης του νερού πρέπει να ενσωματώνει και την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος. Επιμένουμε να τονίζουμε, πως η Κρήτη αποτελεί ενιαίο σύνολο ενός υδροφόρου ορίζοντα, η ισορροπία του οποίου εάν διαταραχθεί θα επηρεάσει το σύνολο της βιοποικιλότητας του νησιού. Η Περιφέρεια Κρήτης αντιλαμβάνεται τη νέα πραγματικότητα και παρά το γεγονός, ότι στη διαχείριση του ζητήματος των υδάτων, ο δικός μας ρόλος είναι αρκετά περιορισμένος, προωθούμε μια συνολική προσέγγιση στη διαχείριση του νερού, προσπαθώντας να διαμορφώσουμε μια ολοκληρωμένη στρατηγική προσέγγιση, έχοντας στο μυαλό μας το σύνολο της Κρήτης και όχι την κάθε μεμονωμένη περιοχή.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον αυτό σε συνεργασία με τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα της Κρήτης, με το ΓΕΩΤΕΕ, με τα συναρμόδια Υπουργεία, με τους Δήμους και την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, τους ΤΟΕΒ εκπονούμε έναν σχεδιασμό που στηρίζεται: στις υποδομές άρδευσης, στην κατασκευή

φραγμάτων και λιμνοδεξαμενών που αποτελούν, αναμφισβήτητα, μια μεγάλη πρόκληση για τις επόμενες δεκαετίες, καθώς ο διάλογος για τη διαχείριση των υφιστάμενων ή την έναρξη νέων είναι ένα σημαντικό ζήτημα για όλους τους παράγοντες της τοπικής αυτοδιοίκησης και στον ενιαίο περιφερειακό σχεδιασμό διαχείρισης των υδάτων. Για τον κάθε Δήμο χωριστά, βρισκόμαστε σε συνεχή συνεργασία με όλους τους Δημάρχους και για την αξιολόγηση της κατάστασης και για την εξεύρεση των βέλτιστων λύσεων.

■ **Θέσατε πρόσφατα τον ΝΟΑΚ ως στρατηγική προτεραιότητα, ειδικά σε**

Ο Νότιος Οδικός Άξονας Κρήτης είναι ένα έργο στρατηγικής προτεραιότητας για το νησί μας

σχέση με τη σύνδεση προς το νέο αεροδρόμιο στο Καστέλλι. Δεδομένου του υψηλού κόστους (άνω των 700 εκατ. ευρώ), ποιες πηγές χρηματοδότησης (π.χ. ΣΔΙΤ, ΕΤΕπ) θεωρείτε πιο ρεαλιστικές για την έναρξη του έργου;

Ο Νότιος Οδικός Άξονας Κρήτης είναι ένα έργο στρατηγικής προτεραιότητας για το νησί μας. Ένα οδικό δίκτυο που εκτείνεται μέχρι την Ιεράπετρα και με βεβαιότητα εντάσσεται στα διευρωπαϊκά δίκτυα, με ότι σημαίνει αυτό για τις αρμοδιότητες και τη σχετική συζήτηση. Αντιλαμβάνεστε, προφανώς, ότι ο σχεδιασμός και η κατασκευή του συγκεκριμένου δρόμου ανήκει στην ευθύνη του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Ωστόσο, ως Περιφέρεια Κρήτης, έχουμε ήδη αναλάβει και χρηματοδοτήσει τις μελέτες για σημαντικά τμήματα του επαρχιακού δικτύου της Κρήτης, ιδιαίτερα στο τμήμα που αφορά γεωγραφικά και τον Ν.Ο.Α.Κ.. Η παράκαμψη των Μοιρών και του Τυμπακίου, δύο σημαντικά έργα, βρίσκονται σε τροχιά δημοπρατήσεως. Πρόκειται για δύο σημαντικές τεχνικές παρεμβάσεις, οι οποίες θα επηρεάσουν, το σύνολο σχεδόν, των κατοίκων της Μεσαράς. Τώρα, με τα σημερινά δεδομένα και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που υπάρχουν η κατασκευή του Ν.Ο.Α.Κ. μέχρι την Ιεράπετρα, συμπεριλαμβανομένων των απαλλοτριώσεων ξεπερνά τα 700 εκ. ευρώ. Καταλαβαίνετε ότι ένα τέτοιο ποσό δεν μπορεί να καλυ-

φθει από τον προϋπολογισμό μιας ελληνικής Περιφέρειας. Απαιτείται χρηματοδότηση είτε μέσω ΣΔΙΤ είτε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Στόχος δικός μας είναι να βρούμε τη χρηματοδότηση για να δούμε τον Νότιο Άξονα να υλοποιείται και βεβαίως παράλληλα και ταυτόχρονα να κατασκευαστεί και η απαραίτητη οδική σύνδεση που θα συνδέσει το νέο Αεροδρόμιο στο Καστέλλι με τον νότο της Κρήτης και τον οδικό άξονα που συζητούμε.

■ **Εγκρίθηκε πρόσφατα το νέο πρόγραμμα προϋπολογισμού 200 εκατ. ευρώ. Ποιοι είναι οι 7 στρατηγικοί τομείς που θα απορροφήσουν αυτά τα κονδύλια και πώς θα διασφαλιστεί η «κοινωνικά δίκαιη ανάπτυξη» στην κρητική ύπαιθρο;** Στα τέλη του προηγούμενου μήνα εγκρίθηκε το νέο Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Κρήτης 2026–2030, συνολικού προϋπολογισμού 200 εκ. ευρώ. Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο σχέδιο παρεμβάσεων που θέτει τις βάσεις για μια ανθεκτική, βιώσιμη και κοινωνικά δίκαιη ανάπτυξη για την επόμενη πενταετία. Το Πρόγραμμα οργανώνεται σε επτά στρατηγικούς τομείς παρεμβάσεων που καλύπτουν το σύνολο των αναπτυξιακών αναγκών της Περιφέρειας.

Συγκεκριμένα: στον αναπτυξιακό προγραμματισμό, την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Στις υποδομές, το περιβάλλον, την ενέργεια και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Στην αγροτική ανάπτυξη και τον πρωτογενή τομέα. Στη δημόσια υγεία, την κοινωνική μέριμνα και την εκπαίδευση. Στον πολιτισμό, τον τουρισμό, την απασχόληση και το εμπόριο. Στις μεταφορές, τις επικοινωνίες και την πολιτική προστασία. Στην ψηφιακή διακυβέρνηση και τη διοικητική υποστήριξη.

Μέσα στην κρίσιμη συγκυρία της εποχής, συμπυκνώνουμε όλες τις προοπτικές, αλλά και τις προϋποθέσεις, για να ανταποκριθούμε σε νέες ευκαιρίες, νέες δυνατότητες και νέες προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ ΓΙΑ ΟΤΑ EXPO

«Τέτοιες πρωτοβουλίες είναι σημαντικές»

■ **Η έκθεση ΟΤΑ EXPO επιστρέφει στις 8 & 9 Ιουνίου του 2026, στο Ωδείο Αθηνών. Τι σημαίνουν τέτοιες πρωτοβουλίες για την Αυτοδιοίκηση της χώρας μας;** Τέτοιες πρωτοβουλίες είναι σημαντικές για την Ελληνική Αυτοδιοίκηση, καθώς μετατρέπει τη θεωρία της διακυβέρνησης σε εφαρμοσμένη καινοτομία και λειτουργούν ως καταλύτες για τον εκσυγχρονισμό των Δήμων και των Περιφερειών, προσφέροντας χρήσιμα πλεονεκτήματα.

Δήμος Φυλής: Αποκαθίσταται το οδόστρωμα στην Ντάρδιζα

Ξεκίνησαν τα έργα εξυγίανσης του εδάφους και αποκατάστασης του οδοστρώματος στη Ντάρδιζα της Πάρνηθας, έπειτα από την καθίζηση που προκάλεσε η πρόσφατη κακοκαιρία. Οι παρεμβάσεις δρομολογήθηκαν από τον Δήμο Φυλής, με στόχο την άμεση αποκατάσταση της ασφάλειας και της ομαλής κυκλοφορίας στην περιοχή. Κατά τη διάρκεια των εργασιών, ο δρόμος προς Ντάρδιζα μέσω Αχαρνών θα παραμείνει κλειστός, ενώ η πρόσβαση θα εξυπηρετείται εναλλακτικά μέσω Άνω Λιοσίων μέχρι την ολοκλήρωσή τους.

Καταγγελία για σχολεία χωρίς πιστοποιητικά πυροπροστασίας στο Δήμο Ραφήνας - Πικερμίου

Σοβαρά ζητήματα για την ασφάλεια εκατοντάδων μαθητών δημιουργούν οι αποκαλύψεις του Τοπικού Συμβούλου Πικερμίου, κ. Παναγιώτη Μαυρομάτη, σχετικά με την έλλειψη έγκυρων πιστοποιητικών ενεργητικής πυροπροστασίας σε κεντρικά σχολικά συγκροτήματα της περιοχής.

Ο τοπικός σύμβουλος κατήγγειλε μέσω επιστολών που απέστειλε προς την Υπουργό Παιδείας, Σοφία Ζαχαράκη, την Περιφέρεια Αττικής και τον Δήμο Ραφήνας-Πικερμίου, πως ένα ολόκληρο σχολικό συγκρότημα που στεγάζει πέντε σχολεία λειτουργεί χωρίς τη νόμιμη πιστοποίηση πυρασφάλειας.

Ο κ. Μαυρομάτης καταγγέλλει «αδικαιολόγητη καθυστέρηση» και «αμέλεια» από την πλευρά της δημοτικής αρχής. Παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις των Διευθυντών των σχολείων και των Συλλόγων Γονέων προς τον Δήμο Ραφήνας-Πικερμίου, το ζήτημα παραμένει βαλτωμένο.

Στην επιστολή του προς τη Δήμαρχο, κ. Δήμητρα Τσεβιά, ο Τοπικός Σύμβουλος θέτει το κρίσιμο ερώτημα της αστικής και ποινικής ευθύνης σε περίπτωση ατυχήματος, ενώ προειδοποιεί για νομικές ενέργειες και δημόσιες καταγγελίες εάν δεν υπάρξει άμεση συμμόρφωση. Τέλος, ζητά την παρέμβαση του Υπουργείου Παιδείας και της Πυροσβεστικής.

Νέα Σμύρνη: Πλεόνασμα - ρεκόρ είχε ο δήμος

Ο Δήμος Νέας Σμύρνης, επέστρεψε με εντυπωσιακό τρόπο σε πλεονάσματα χρήσεως. Συγκεκριμένα, όπως ανακοίνωσε τα 2.900.000 ευρώ πλεόνασμα στα αποτελέσματα χρήσεως στον Ισολογισμό του 2024 αποτελούν και πανελλαδικό ρεκόρ και ρεκόρ για τον Δήμο Νέας Σμύρνης όλων των χρόνων. Σημειώνεται ότι τα προηγούμενα χρόνια τα

αποτελέσματα χρήσεως στους Ισολογισμούς ήταν ελλειμματικά κατά 885.000 € το 2021, κατά 1.277.000 € το 2022 και κατά 2.259.000 € το 2023. Μετά από τον Ισολογισμό χρήσεως 2024 που κατέθεσε η Δημοτική Αρχή και εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο τα σωρευτικά αποτελέσματα χρήσεων όλων των ετών από το 2024 και μετά διαμορφώθηκαν από τις 311.000 € (στο τέλος του 2023) σε 3.210.000 € στο τέλος του 2025.

Τον Πέτρον Κονιάτσον

ΔΗΜΟΠΡΑΤΕΙΤΑΙ ΤΟ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΟ ΣΤΟ ΡΕΜΑ ΣΑΠΦΟΥΣ

Η δημοπράτηση ενός σημαντικού αντιπλημμυρικού έργου στο Ρέμα Σαπφούς στο Μαρούσι ανακοινώθηκε στη συνάντηση μεταξύ του αναπληρωτή υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκου Παπαθανάση, του Περιφερειάρχη Νίκου Χαρδαλιά και του δημάρχου Αμαρουσίου Θεόδωρου Αμπατζόγλου.

Το έργο, το οποίο αφορά την ευρύτερη διευθέτηση του ρέματος, εισέρχεται πλέον στη φάση της δημοπράτησης, σηματοδοτώντας, σύμφωνα με τους συμμετέχοντες, το τέλος μιας μακράς περιόδου καθυστερήσεων και εκκρεμοτήτων. Το συνολικό έργο έχει προϋπολογισμό 27.057.800 ευρώ και χρηματοδο-

τείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του ΕΣΠΑ «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021 - 2027». Οι παρεμβάσεις καλύπτουν το τμήμα από τα όρια των δόμων Αμαρουσίου και Κηφισιάς έως την είσοδο στον αγωγό διέλευσης της Αττικής Οδού. Στο αντικείμενο περιλαμβάνονται οι απαραίτητες απαλλοτριώσεις, η αρχαιολογική παρακολούθηση των εργασιών, η διευθέτηση υφιστάμενων δικτύων, καθώς και η διαχείριση αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων. Εμβληματική εξέλιξη για το Μαρούσι χαρακτήρισε ο δήμαρχος Θεόδωρος Αμπατζόγλου τη δημοπράτηση, επισημαίνοντας ότι πρόκειται για ένα έργο που ο Δήμος διεκδικεί δεκαπέντε χρόνια.

Τον ...πράσινο δρόμο επιλέγει ο δήμος Αγίας Παρασκευής

Ο Δήμαρχος Αγίας Παρασκευής, Γιάννης Μυλωνάκης παρουσίασε τις άμεσες πρωτοβουλίες του Δήμου για την ενεργειακή μετάβαση και τη μείωση του ενεργειακού κόστους. Αναλυτικά πρόκειται για:

1. Εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος αυτοκατανάλωσης στο 3ο Λύκειο, αξιοποιώντας την οροφή του σχολείου για παραγωγή καθαράς ενέργειας. Με τον τρόπο αυτό μειώνονται οι λειτουργικές δαπάνες, εξοικονομούνται πόροι που επιστρέφουν στην εκπαίδευση και ενισχύεται η περιβαλλοντική συνείδηση των μαθητών, μέσα από ένα ζωντανό παράδειγμα βιώσιμης πρακτικής.

2. Δρομολόγηση μελέτης αξιοποίησης δημοτικού οικοπέδου στα Σπάτα, το οποίο παραμένει ανεκμετάλλετο για περισσότερα από 25 χρόνια, με στόχο τη δημιουργία φωτοβολταϊκού πάρκου. Η επένδυση αυτή θα ενισχύσει την ενεργειακή αυτονομία

του Δήμου, θα δημιουργήσει σταθερά έσοδα και θα συμβάλει ουσιαστικά στη μείωση του περιβαλλοντικού μας αποτυπώματος.

Ο Δήμος Αιγάλεω τιμά τη Μελίνα Μερκούρη

Με αφορμή την επέτειο του θανάτου της, στις 6 Μαρτίου 1994, ο Δήμος Αιγάλεω τιμά την «Ημέρα Μνήμης της Μελίνας Μερκούρη», διοργανώνοντας οργανωμένη επίσκεψη – ξενάγηση στο Μουσείο Ακρόπολης.

Η επίσκεψη θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 6 Μαρτίου 2026, από τις 17:30 έως τις 19:00, προσφέροντας τη δυνατότητα μιας ουσιαστικής και βιωματικής επαφής με τον χώρο και τα εκθέματα του Μουσείου. Η 6η Μαρτίου έχει καθιερωθεί ως «Ημέρα Μνήμης Μελίνας Μερκούρη», ως ελάχιστος φόρος τιμής στην τεράστια πολιτιστική της προσφορά.

Μέσα από τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία, ο Δήμος Αιγάλεω επιλέγει να τιμήσει τη μνήμη της όχι μόνο συμβολικά, αλλά και ουσιαστικά, καλλιεργώντας τη συλλογική ευθύνη για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Διασύνδεση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με την ακαδημαϊκή κοινότητα

Σε εξαιρετικά θερμό και εποικοδομητικό κλίμα υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Καθηγητή Παναγιώτη Καλδή και του Δημάρχου Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη, Κωνσταντίνου Μαραγκάκη. Η συμφωνία σηματοδοτεί την απαρχή μιας στρατηγικής σύμπραξης που ενισχύει τη διασύνδεση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με την ακαδημαϊκή κοινότητα, με επίκεντρο την τοπική ανάπτυξη και την ευημερία των πολιτών.

Η σύμπραξη φιλοδοξεί να αποτελέσει σημείο αναφοράς για τη βιώσιμη και κοινωνικά υπεύθυνη ανάπτυξη και αποσκοπεί στην ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών και στην υλοποίηση δράσεων στους τομείς:

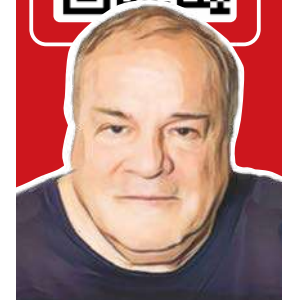
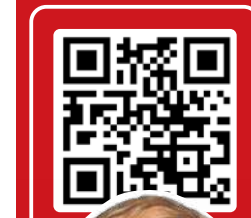
- της εκπαίδευσης και της δια βίου μάθησης
- της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας
- της βιώσιμης και πράσινης ανάπτυξης
- του ψηφιακού μετασχηματισμού
- του πολιτισμού και της κοινωνικής προσφοράς

Η συνεργασία εκκινεί με την παροχή εξειδικευμένων προγραμμάτων σπουδών για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων εργαζομένων και πολιτών του Δήμου και επεκτείνεται στην εφαρμογή στρατηγικών κυκλικής οικονομίας, πράσινης ανάπτυξης και σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων διοίκησης.

Υποχρεωτική η εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων πριν τη χορήγηση άδειας

Τις αντιδράσεις των δήμων αναφορικά με τις επιπτώσεις της εφαρμογής του νέου Οικοδομικού Κανονισμού στην αλλοίωση των χαρακτηριστικών των πόλεων και την υποβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής των κατοίκων, προσπαθεί να ξεπεράσει το ΥΠΕΝ.

Σε αυτό το πλαίσιο, με εγκύκλιό του, διευκρινίζεται το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων πριν από την έκδοση οικοδομικής άδειας. Συγκεκριμένα, όσον αφορά στην Περιβαλλοντική αδειοδότηση αναφέρει: «Η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση κάθε διοικητικής πράξης που απαιτείται για την πραγματοποίηση ή λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας». Σύμφωνα με την σχετική οδηγία, απαιτείται η εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων πριν τη χορήγηση άδειας σε έργα που ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Αυτό σημαίνει ότι, στην περίπτωση που ένα έργο υπάγεται σε υποχρέωση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, η ΑΕΠΟ ή οι Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις πρέπει να προηγούνται οποιασδήποτε άλλης άδειας.

Λαϊκισμός και λαϊκότητα. Σε τι διαφέρουν

Από τότε που ξεκίνησε η μεγάλη κρίση του 2007-2008 και κυρίως την περίοδο της μεγάλης αστάθειας 2012, 2014-2015 (στην Ελλάδα), 2016 (BREXIT, εκλογή Τραμπ), πανδημία κ.ο.κ., είχε έντονη παρουσία και μεγάλη χρήση στη χώρα μας της λέξης «λαϊκισμός». Ακούσαμε επίσης και περί «εθνολαϊκισμού», ο οποίος τότε καταδικάστηκε από τους εκφραστές του παλιού Σημιτικού ΠΑΣΟΚ, του (πάλαι ποτέ) Ποταμιού και της Ν.Δ. ενίοτε. Και τι συνιστούσε ο «εθνολαϊκισμός»; Επί της ουσίας ήταν η ώσμωση πλατιών κοινωνικών στρωμάτων γύρω από την ανάγκη καταδίκης του πολιτικού συστήματος εξαιτίας της επικίνδυνης πολιτικής του στα εθνικά ζητήματα -σε ό,τι αφορά τις Δανειακές Συμβάσεις, την υποθήκευση της χώρας, τον ενδοτισμό απέναντι σε ισχυρότερες τυχοδιωκτικές δυνάμεις στα Βαλκάνια, ανατολικά μας και αλλού.

Η δυσφορία για τη λιτότητα ενώ-
νονταν με τη δυσφορία για την
εθνική υποτίμηση. Τα βέλη φυ-
σικά τα εισέπραττε, εν πολλοίς, ο
τότε ΣΥΡΙΖΑ ως δύναμη εν γένει λαϊκίστικη.
Με το Δημοψήφισμα του 2015 και το αναποδο-
γύρισμα του «ΟΧΙ» στα δάνεια και τα μνημόνια
σε ΝΑΙ, το στρατόπεδο αυτό σταδιακά διαλύθη-
κε ενώ συνέχισε να εκφράζεται αποσπασματι-
κά και σποραδικά, δείχνοντας την τάση να ξα-
ναερφανιστεί τα επόμενα χρόνια. Τι είναι όμως
ο λαϊκισμός και ποιος αφορά; Ας δούμε πρώτα
ποιος είναι ο ορισμός του λαϊκισμού.

Στο γνωστό λεξικό του καθηγητή Μπαμπι-
νιώτη, διαβάζουμε ότι λαϊκισμός και λαϊκότητα
δεν ταυτίζονται: «οι δύο λέξεις αποτελούν τις δύο
όψεις της έννοιας «λαϊκός»: την εύσημη, που είναι
η λαϊκότητα, δηλ. το γνήσιο λαϊκό στοιχείο με χα-
ρακτηριστικά την απλότητα και τη λιτότητα, και την
κακόσημη πλευρά, που είναι ο λαϊκισμός, δηλ. το
φειδύκο, φτιαχτιό λαϊκό στοιχείο, που μιμείται τη
συμπεριφορά του λαού, για να την εκμεταλλευθεί
(πολιτικά, κοινωνικά, καλλιτεχνικά κ.λπ.). Μιλού-
με με θετικό πνεύμα για τη λαϊκότητα της σκέψης
και της συμπεριφοράς των απλών ανθρώπων του
λαού, αλλά με αρνητική χροιά για τον λαϊκισμό
στην πολιτική, στα συνθήματα, στη σκέψη, στη συ-

μπεριφορά ανθρώπων, που, χωρίς να προέρχο-
νται από τον απλό λαό, επιζητούν να τον κολακεύ-
ουν, για να αποκομίζουν προσωπικά, πολιτικά ή
άλλα οφέλη».

Λαϊκισμός λοιπόν είναι «ο να υιοθετεί κανείς
λαϊκές απόψεις, όταν μιλά για πολιτικά και κοινο-
νικά προβλήματα, και να ταυτίζεται με τις λαϊκές
απόψεις και κρίσεις, για να κερδίζουν την εγνόια
του λαού». Αλλά «οι γνώμες του λαού δεν έχουν
σχέση με την πραγματική ή επιστημονική γνώ-
ση των προβλημάτων. Είναι σκέψεις στις οποίες
φτάνει ο λαός με τις περιορισμένες γνώσεις του
και την απλοϊκή του κρίση. Ο λαϊκιστής προσποι-
είται ότι ταυτίζεται με τις σκέψεις και τις απαιτή-
σεις των λαϊκών στρωμάτων. Λέει στο λαό ότι
τα σωστά, αλλά τα ευχάριστα. Ο λαϊκιστής πολι-
τικός είναι ένας κλόακας που «κατεβαίνει σε ένα
λαϊκό επίπεδο πολιτικής σκέψης, αντί να ανεβάζει
το λαό σε ένα ανώτερο επίπεδο πολιτικής σκέψης».
(όπως το θέτει ο Σωκράτης Γκίκας στο πασίγνω-
στο λεξικό του).

Στο έργο του Σύγχρονο Λεξικό των Βασικών
Όρων, ο συγγραφέας Δημήτρης Π. Διαμαντό-
πουλος μας κάνει ακόμα πιο έντονη την διαφο-
ρά των δύο όρων. Μας λέει ότι, ο όρος “λαϊ-
κότητα”... στον χώρο της πολιτικής (κατά τον
καθηγητή Ι. Μανωλεδάκη), «εκφράζει τη συμ-

μετοχή, την παρουσία του λαού στην έκφρα-
ση της πολιτικής εξουσίας». Είναι η φιλολαϊκή
πολιτική και η πολιτική δικαίωση του λαού». Εξ
αντιθέτου, ο Λαϊκισμός «είναι η κατ' επί-
φραση λαϊκότητα... Αποτελεί εξαπάτηση του
λαού, πολιτιστική υποβάθμισή του, υποκατά-
στασή του στον ιστορικό ρόλο και διατήρη-
σή του στο περιθώριο των εξελίξεων. Ο λαϊ-
κιστής πολιτικός προσποιείται ότι ταυτίζεται
με τις σκέψεις και τις απαιτήσεις του λαού...
ενώ στην πραγματικότητα τα κίνητρά του εί-
ναι η ιδιοτέλεια. Έτσι προκύπτει ο πολιτικα-
νισμός και οι συνώνυμες έννοιες: δημαγω-
γία, αντιλαϊκή πολιτική.

Στο ίδιο λεξικό μας παρουσιάζονται και
οι άλλες πτυχές του λαϊκισμού, στην κοι-
νωνική, πνευματική και καλλιτεχνική ζωή.
«Στην κοινωνική ζωή ο λαϊκιστής παρουσιάζε-
ται απλός και καταδεκτικός... προκειμένου να
δείξει ότι... είναι «παιδί του λαού». Στην πνευ-
ματική ζωή, χρησιμοποιεί λαϊκές λέξεις και εκ-
φράσεις ώστε να δείχνει ότι «μιλά στη γλώσ-
σα» του αγρότη και εργάτη και αποφεύγει τη
χρήση του πληθυντικού αριθμού. Στην τέχνη ο
λαϊκιστής καλλιτέχνης εκθειάζει δίθεν το λαϊ-
κό στοιχείο, αλλά προβάλλει το φηινό και το
κυδαίο, παραπέμποντας σε εναισθησίες και αι-
σθητικές προτιμήσεις του λαού που δεν είναι
πάντα οι καλύτερες, και αλλοιώνουν το πραγ-
ματικό νόημα των ιδεών και αντιλήψεων που
ενοούνται. (...)

Το λαϊκίστικο πνεύμα έχει σοβαρές συνέ-
πειες στη ζωή του λαού: νοθεύει τη γνησιότη-
τα της λαϊκής ψυχής, υποβαθμίζει το ποιόν της
ζωής και το πολιτιστικό επίπεδο ενός τόπου. Σε
κοινωνικό επίπεδο, ο λαϊκιστής εξαπατά το λαό
και τον μεταβάλλει σε όχλο, τον οποίο αδιάκο-
πα φανατίζει και τον καθοδηγεί σε ακραίες θέ-
σεις, που καταλήγουν σε ανεξέλεγκτες καταστά-
σεις. Κατά το Μάριο Πλωρίτη, «Ο λαϊκισμός
δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να ιδιοποιείται τις
προοδευτικές ιδέες, που ταχύτατα τις διασύρει
και τις διαβάλλει, αφού ούτε μπορεί ούτε θέλει
να τις κάνει πράξη».

Στο τέλος μας επισμαίνεται ότι «Το φαι-

Το λαϊκίστικο πνεύμα έχει σοβαρές συνέπειες στη ζωή του λαού: νοθεύει τη γνησιότητα της λαϊκής ψυχής, υποβαθμίζει το ποιόν της ζωής και το πολιτιστικό επίπεδο ενός τόπου. Σε κοινωνικό επίπεδο, ο λαϊκιστής εξαπατά το λαό και τον μεταβάλλει σε όχλο, τον οποίο αδιάκοπα φανατίζει και τον καθοδηγεί σε ακραίες θέσεις, που καταλήγουν σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις. Κατά το Μάριο Πλωρίτη, «Ο λαϊκισμός δεν κάνει τίποτα άλλο παρά να ιδιοποιείται τις προοδευτικές ιδέες, που ταχύτατα τις διασύρει και τις διαβάλλει, αφού ούτε μπορεί ούτε θέλει να τις κάνει πράξη».

νόμοιο του λαϊκισμού είναι δυνατό να περιο-
ριστεί, αν το άτομο διαπαιδαγωγηθεί σωστά
στους χώρους της αγωγής του (οικογένεια,
σχολείο, πολιτεία)». Και έτσι στον πυρήνα
του θέματος, ότι: «είναι η παιδεία εκείνη που
θα δώσει προτεραιότητα στο σεβασμό του αν-
θρώπου του λαού, του δημοκρατικού πολίτη»
(αυτ.).

Χάρη παιδείας λοιπόν κρίναμε σκόπιμο
να κάνουμε και μια μικρή παρουσίαση της
αμερικάνικης (προ) ιστορίας, προκειμένου
να καταλάβουμε το πώς και γιατί φύτρωσε
ένα ριζοσπαστικό κίνημα ανατροπής στα τέ-
λη του 19ου αιώνα σε μια χώρα, που σήμε-
ρα δεν θα μας προειδείζε για κάτι τέτοιο. Εί-
ναι σημαντικό να καταλάβουμε ότι οι ΗΠΑ
εκείνη την εποχή ήταν χώρα παραγωγών, με
δισεπαρμένα αστικά κέντρα. Τίποτε ακόμη
δεν είχε κριθεί τελεσίδικα και το κυριότερο,
επρόκειτο για μια μη ηγεμονική δύναμη. Θα
δούμε την άνοδο και την ήττα του λαϊκισμού,
κάνοντας μια αναγκαία σύνδεση με το πα-
ρόν. Διότι πράγματι, το ίδιο-λίγο ή πολύ-κα-
τεστημένο κυβερνάει και σήμερα και θεω-
ρεί ότι είναι αυτονόμο δικαίωμα να κατέχει
και να θησαυρίζει σε βάρος της πλειοψηφίας.

Τον Νοέμβριο του 2016, ένας τυχοδιώ-
κτης διοικητικό-πολιτικός κατέκτησε την προ-
εδρία προκαλώντας τα ανταντακαστικά στο
επίσημο πολιτικό σύστημα της χώρας του.
Ακόμη και με όλα τα εκλογικά δεδομένα
ανά χείρας, το 2016 ο Ντόναλντ Τραμπ δεν
κέρδισε σε ψήφους τη Χίλاري Κλίντον, αλλά
αρκούσε η κατάκτηση Πολιτειών-«κλειδιών»
και ένας ορισμένος αριθμός εκλεκτόρων,
ώστε να αναδειχθεί και επίσημα Πρόεδρος
στις αρχές Ιανουαρίου του 2017. Η ανάδειξη
του Τραμπ, σφειλεται ξεκάθαρα στον λαϊκι-
σμό. Ο λαϊκισμός είναι υπεύθυνος για πολ-
λά πράγματα μέχρι στιγμής. Παραπλανά
τον λαό και τον οδηγεί να υπονομεύει τους
θεσμούς διακυβέρνησης και τον αποπρο-
σανατολίζει από τις αιτίες και τις συνέπειες
της παγκοσμιοποίησης. Αποδείχτηκε με τις
εκλογές εκείνες ότι ο λαϊκισμός είναι και φα-

οίτων, όταν αφορά τον Ντόναλντ Τραμπ, εί-
ναι και «αριστερίζων» όταν βγαίνει μπροστά
ο Μπέρνι Σάντερς. Τα πάντα μπορεί να είναι
ή να ακούγονται λαϊκίστικα.

Τι ήταν και τι ήθελαν οι λαϊκιστές;

Το 1891, κατά τη διάρκεια ενός ταξιδιού με
τρένο από το Κάνσας Σίτι στην Τοπέκα, ο
Ντέιβιντ Ουερμάριαρ -στέλεχος του τοπικού
Δημοκρατικού Κόμματος, που ήφερε λατινι-
κά- πρότενη την ονομασία «λαϊκιστής» για
τους συμπαθούντες και μέλη του νεότευκτου
Κόμματος του Λαού (Party of the People,
εκ του λατ. populus που σημαίνει λαός).
Στην εφημερίδα American Nonconformist
περιγράφονταν εκτενώς το πρόγραμμα του
«Κόμματος του Λαού». Ήταν μια συγκεκρι-
μένη λίστα μεταρρυθμίσεων, προκειμένου να
πάρουν την εξουσία από τους πλουτοκράτες.
Η διαφθορά, ο νεποτισμός, η φτώχεια και
το αβάσταχο χρέος, θα τερματίζονταν, όταν
ο λαός θα ύψωνε το δικό του ανόστημα, κα-
τέληγαν οι εκδότες της εφημερίδας. Οι εξε-
λίξεις όμως ξεπέρασαν τους παραπάνω εκ-
δότες.

Ο λαϊκισμός ήταν ένα κίνημα των από κά-
τω στην προσπάθειά τους να ξεμπερδέψουν
με τα δύο μεγάλα κόμματα -το Δημοκρατι-
κό και το Ρεπουμπλικανικό- που τα θεωρού-
σαν απομεινάκια του Εμφυλίου Πολέμου.
Η λύση που σκέφτηκαν οι ιδρυτές του Λαϊ-
κού Κόμματος ήταν να φτιαχτεί ένας τρίτος
πόλος, ο οποίος θα διεμβόλιζε την ηγεμονία
του κατεστημένου δικομοκρατισμού. Το Κόμ-
μα του Λαού κυριάρχησε στα πρωτοεξέλιδα
των εφημερίδων επί τουλάχιστον πέντε χρό-
νια, μέχρι και τις εκλογές του 1896, όταν και
τελικά ηττήθηκε από τις συνασπισμένες δυ-
νάμεις του πολιτικού συστήματος. Επρόκειτο
για ένα κόμμα που έφερε τον τρόπο στην
καθεστειακή τάξη. Όμως πού πάσαν αυτό το
κόμμα και έγινε τόσο επικίνδυνο;

26 THE ATHENIANS/

Σωκράτης Μπαλταγιάννης

Ο φωτογράφος που αγάπησε τους Αθηναίους

Η προσωπική του δουλειά είναι πολυεπίπεδη. Καταπάνεται με θέματα όχι απαραίτητα δημοφιλή, αλλά πάντα με τα μάτια στραμμένα προς τα κοινωνικά ζητήματα και τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι επηρεάζονται από την κοινωνία, το περιβάλλον και αντίστροφα. Πολλές από τις φωτογραφίες του έχουν δημοσιευθεί σε εφημερίδες και περιοδικά παγκοσμίως όπως οι The New York Times, The Wall Street Journal, Die Zeit, Der Spiegel, The Guardian κλπ.

Έχει συνεργαστεί στενά με οργανισμούς όπως η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες (UNHCR) και τη Διεθνή Ομοσπονδία του Ερυθρού Σταυρού (IFRC), καταγράφοντας την προσφυγική κρίση στην Ελλάδα.

Αυτή την περίοδο έργα του παρουσιάζονται στο Athens Photo World 2026, όπου θα απονεμίσει βραβεία ο Δήμαρχος Αθηναίων, Χάρης Λούκας, στην Τεχνόπολη.

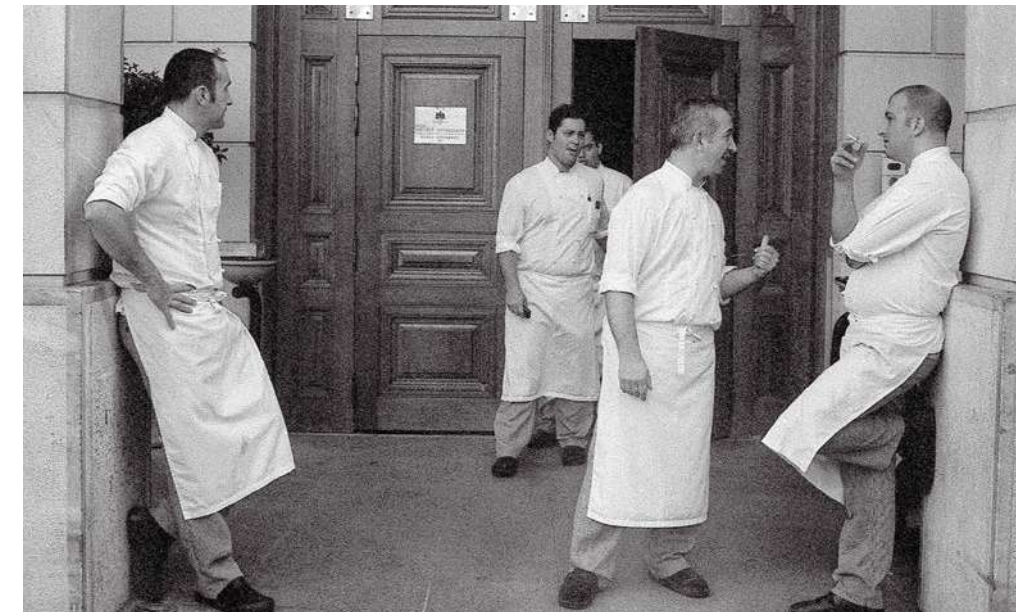
■ Ποια είναι η Αθήνα του Σωκράτη Μπαλταγιάννη; Είναι μια πόλη σύγχρονη, Δυτική; Μια πόλη με αντιφάσεις; Μια πρωτεύουσα με περισσότερες σκοτεινές ή φωτεινές στιγμές;

Θα έλεγα πως είναι μακράν μια πόλη με αντιφάσεις. Σε όλους τους τομείς. Πόλη καθαρά δυτική σε καμία περίπτωση. Ίσως αυτό το χαρακτηριστικό της είναι και που την κάνει ιδιαίτερα ελκυστική. Αν με ρωτούσες βέβαια, σε κάποιους τομείς, θα την προτιμούσα λίγο παραπάνω δυτική, αλλά αυτό είναι κουβέντα που θα μας πάρει ώρες αν την αρχίσουμε. Για να σου απαντήσω όμως στην ερώτησή σου του ποια είναι η Αθήνα για εμένα, θα σου έλεγα πως για αρχή, είναι πόλη πολυπρόσωπη και πως κάθε φορά σου δείχνει και ένα διαφορετικό πρόσωπο. Πότε φιλικό, συμπονετικό και χαμογελαστό και άλλες φορές πρόσωπο σκοτεινό, αδιάφορο και εκθριβό. Υπάρχουν και οι φορές που αισθάνομαι πως η Αθήνα είναι σαν τον συγγενή που δεν τον επιλέγεις (του-

λάχιστον για εμένα που γεννήθηκα και μεγάλωσα εδώ) και που μαθαίνεις να τον αγαπάς για αυτό που είναι, τα καλά του και τα κακά του. Δε λέω πως είναι καλό αυτό αλλά συμβαίνει.

■ Στους "The Athenians", ταιριάζει περισσότερο η μέρα ή η νύχτα; Τι είναι αυτό που τελικά προτιμάς;

Θα επιλέξω την ημέρα και αυτό ίσως καθαρά φωτογραφικά, όχι ότι δε μου αρέσει να φωτογραφίζω τα βράδια – αντιθέτως. Το φως όμως είναι το βασικότερο στοιχείο ώστε να υπάρχει φωτογραφία και μεγάλο μέρος του «The Athenians» είναι τραβηγμένο με φιλμ, οπότε και το να φωτογραφίζω την ημέρα ήταν ευκολότερο για εμένα.

■ Φωτογραφίζεις την πόλη ή τον άνθρωπο; Μπορεί να διαχωριστεί η πόλη από τους ανθρώπους της; Αλλά και οι άνθρωποι κινούνται τελικά με τον ίδιο τρόπο στην πόλη που ζουν, από οποιοδήποτε άλλο τόπο;
Όλα αυτά είναι αλληλένδετα μεταξύ τους. Οι πόλεις είναι δημιουργήματα ανθρώπων αλλά και οι πόλεις με τη σειρά τους διαμορφώνουν ανθρώπους και συμπεριφορές. Οπότε τις περισσότερες φορές, φωτογραφίζοντας το ένα φωτογραφίζεις και το άλλο. Πρώτο μου μέλημα όμως πιστεύω πως είναι να φωτογραφίζω τον άνθρωπο. Όπως είπα και παραπάνω οι πόλεις είναι δημιουργήματα ανθρώπων και οι άνθρωποι είναι διαφορετικοί μεταξύ τους, έτσι και οι πόλεις. Αν κάποιος κάτοικος της Αθήνας ταξιδέψει σε μια πόλη του Ευρωπαϊκού βορρά για παράδειγμα θα αντιληφθεί την διαφορετική ενέργεια της πόλης η οποία είναι φτιαγμένη για τα θέλω των δικών της κατοίκων. Πολλοί μπορούν και αφήνουν την πόλη να τους διαμορφώσει, να τους εντάξει στους ρυθμούς της (έστω και παροδικά) και να γίνουν ένα, άλλοι πάλι όχι.

Η φωτογραφία σου χαρίζει την ψευδαίσθηση ότι θα είναι για πάντα εκεί.

■ Όταν φωτογραφίζεις ένα πρόσωπο, όταν βλέπεις την φωτογραφία και τη στιγμή που έχεις απαθανάτισει θέλεις πάντοτε να γνωρίζεις την ιστορία του; Είναι αναγκαίο για εσένα να γνωρίζεις το παρελθόν πίσω από τις εκφράσεις ή προτιμάς να δημιουργείς με το μυαλό σου ιστορίες;
Όχι, δε θα έλεγα πως νιώθω αυτή την ανάγκη, ή τουλάχιστον για τις περισσότερες εικόνες (σε αυτού του είδους τη φωτογραφία). Άσε που θα ήταν και αδύνατο, αλλά η φωτογραφία εδώ είναι περισσότερο για τη στιγμή. Δε παίζει τόσο ρόλο το παρελθόν ή και το μέλλον, έχει να κάνει με αυτό που βλέπεις τα μερικά κλάσματα του δευτερολέπτου από τη ζωή αυτού του ανθρώπου.

■ Αν έπρεπε για κάποιο λόγο να σώσεις μια μόνο φωτογραφία από

το αρχείο σου, ποια θα ήταν αυτή; Δύσκολη ερώτηση αυτή και για να την κάνω πιο εύκολη για εμένα θα επέλεγα μια φωτογραφία της κόρης μου.

■ Έχει αποθημένα ή όνειρα ανεκπλήρωτα; Όπως θέλεις πες το. Ένα σημείο ή ένα πρόσωπο σε ένα σημείο που θα ήθελες να φωτογραφίσεις...

Ας τα πούμε όνειρα καλύτερα, φωτογραφικά όνειρα και ναι, έχω πολλά από αυτά και θεωρώ πως είναι και καλό αυτό γιατί σε σπρώχνουν να πας ένα βήμα παραπέρα. Αν έπρεπε να αναφέρω μερικά, θα ήταν να φωτογραφίσω στους δρόμους της Νέας Υόρκης, τα βουνά της Μοντάνα, τα ακαηή τοπία της κεντρικής Ασίας ή τα ψαροχώρια της Σκωτίας και άλλα πολλά, διαφορετικά και άσχετα μεταξύ τους.

■ Στην εποχή του iPhone 17 και του Instagram έχουμε γίνει όλοι «φωτογράφοι». Τι είναι αυτό που μας κάνει να φωτογραφίζουμε διαρκώς αλλά και τι είναι αυτό που μας διαχωρίζει από εσένα και από τη δική σου ματιά;

Αυτό που μας κάνει να φωτογραφίζουμε πιστεύω πως είναι απλά η «μαγεία» του μέσου. Είναι κάτι που δεν μπορείς ευκολιά να του αντισταθείς. Δε ξέρω, αλλά πόσες φορές έχεις αναρωτηθεί και πεις μέσα σου «κοίτα, ήμουν εκεί πριν 10 λεπτά, το ξέρω, αλλά δε θα ξανά έρθει». Η φωτογραφία σου χαρίζει την ψευδαίσθηση ότι θα είναι για πάντα εκεί. Βέβαια, η ευκολία του μέσου ή μάλλον καλύτερα η εύκολη προσβασιμότητα στο μέσο αυτό, δε θεωρώ πως είναι απαραίτητα κακό αν και σίγουρα έχει τα καλά του και τα κακά του. Δε θα με διακώριζα απαραίτητα από τον «μέσο χρήστη» αν μου επιτρέπεται αυτός ο όρος. Όλοι φωτογραφίζουμε διαφορετικά (ακόμα και οι «επαγγελματίες» φωτογράφοι μεταξύ τους). Αυτό έχει να κάνει με τα διαφορετικά βιώματα του καθενός, την αντίληψη, την αίσθηση χώρου/χρόνου, την ενσυναίσθηση, ακόμα και το τι βιβλία μπορεί να έχει διαβάσει κάποιος θα μπορούσε να παίξει ρόλο στο τι και πως θα φωτογραφίσει.

ΣΠΥΡΟΣ ΒΑΛΑΤΑΣ

«Μου αρέσει να χρησιμοποιώ τις γνώσεις μου στα χρηματοοικονομικά όταν γράφω»

Το «Θέμις και Νέμεσις» (εκδόσεις ΟΤΑΝ) είναι ένα συναρπαστικό μυθιστορηματικό μάθημα πολιτικής οικονομίας, ιστορίας, χρηματοοικονομικών, τραπεζικών, επιχειρηματικότητας, έρωτα και δύναμη ψυχής, οι μοίρες των ατόμων και οι μοίρες των λαών κρίνονται σε ένα απροσδιόριστο γιγαντιαίο παιχνίδι τάβλι, με ζάρια που σφυρίζουν ασύλληπτα για το ανθρώπινο μυαλό.

Κάποιοι νομίζουν ότι είναι θύματα κι άλλοι το παίζουν θύτες, το κοινό σημείο όμως όλων αυτών είναι ότι είναι απειροελάχιστοι κόκκοι λιπαντικού (ή άμμου, αντίστοιχα) σε μια «Δαιμόνια Μηχανή», όπως θα έλεγε ο Κοκτώ.

Ο πρωτοεμφανιζόμενος ιδιοφυής πεζογράφος Σπύρος Βαλάτας κατέχει την τέχνη του σασιπένς, ξέρει να στήνει σκηνικά, να συμπλέκει τα πρόσωπα και να τα εξελίσει με έναν τρόπο μοναδικό, μαγικό κι απaráμιλλο.

Δεν θα βρει μπιμπές γιατί αυτά η τέχνη είναι προσωπική και το ύφος του δεν αντιγράφεται. Πρόκειται για ιδιοκατασκευή νοητική, συναισθηματική, γλωσσική και εικονοποιική (αφού ξέρει να δημιουργεί εικόνες ψυχολογικού θρίλερ που είναι αποκλειστικά και μόνον δική του επινοήση).

Η εφευρετικότητά του έγκειται στην εναλλαγή του αφηγηματικού φακού από διάφορα ύψη σε πολυποικίλες οπτικές γωνίες με καθαρή πάντα ιστορική προοπτική, χωρίς όμως να καταφεύγει στη μεταφυσική, σε αλλοδιαστασιακές ακροβασίες, δίκως να καταφεύγει σε παράλληλα σύμπαντα, «ποητική αδεία» βεβαίως. Γι' αυτόν ο αφηγούμενος κόσμος είναι και αληθοφανής και «πραγματικός», καθημερινός, συνήθης, δεν έχει να επιδείξει τίποτα το ξεχωριστό, εκτός ίσως από τα παιχνίδια της Τύχης, που παίζονται όμως σε υπερανθρώπινο πεδίο, σε κλίμακα πο-

λύ ανώτερη του κοινού μέσου (αλλά και του ξεχωριστού) ανθρώπου.

Αριστοκράτες και λαός συμμετέχουν σε μια παρτίδα σκάκι που οι μόνιμοι κερδισμένοι βγαίνουν οι πλουτοκράτες, οι αδιότακτοι, οι ανελέητοι απατεώνες, οι σφετεριστές του πλούτου των άλλων, των αδυνάμων, αυτών που βρίσκονται κάτω από τον φρικτό Τροχό της Ιστορίας, που είναι και η μοναδική πρωταγωνίστρια σε αυτό το ψηφιδωτό.

Μελοδραματικά στοιχεία από γνωστές όπερες («Τόσκα») συνυφαίνονται με το Χρηματιστήριο και τα ψυχολογικά αδιέξοδα των θυμάτων. Οι θύτες ποτέ δεν κατατρώχονται από ενοχές. Από αυτή την άποψη, υποφώσκει η άποψη ότι ο άνθρωπος ΔΕΝ είναι φύσει καλός, αλλά εξαρτάται από την ιδιοσυγκρασία (από την «πάστα», από την κάστα) και από τις επιλογές του. Φυσικά, τα ιδεώδη του Διαφωτισμού υπερσχίζουν στο τέλος. Η τραγική Νέμεσις αποδίδει συμπαντική Δικαιοσύνη και η Ελευθερία, η Ισονομία, η Αδελφοσύνη όλων των έμψυχων όντων είναι εξασφαλισμένη, επιβεβαιωμένη για άλλη μια φορά, τουλάχιστον στον ασφαλή και ελεγχόμενο χώρο της Μυθολογίας, που μας ανακουφίζει από το παράλογο του κόσμου έξω μας και γύρω μας. Η ανάγκη του ανθρώπου να τακτοποιήσει γεγονότα, εμπειρίες, γνώσεις, μετεικάσματα, συναισθηματικά ίχνη και να ταξινομήσει αξιολογώντας τα γέννησε την ανάγκη της αφηγηματικής Τέ-

χνης κι εξ'αυτής όλων των Καλών Τεχνών. Χαιρετίζουμε μία νέα, ελπιδοφόρα φωνή στην παγκόσμια Ιστορική Οικονομολογική Μυθιστοριογραφία.

Ο σαν έτοιμος από καιρό πρωτοεμφανιζόμενος συγγραφέας οικονομολόγος Σπύρος Βαλάτας εξομολογείται στον Κωνσταντίνο Μπούρα για την TODAY PRESS.

■ Πώς ξεκίνησε η ιδέα για αυτό το βιβλίο;

Όλα ξεκίνησαν πριν κάποια χρόνια, όταν ήμουν σε περιοδεία στις ΗΠΑ, ως σύμβουλος υπουργού, συναντώντας εκπροσώπους του AJC (American Jewish Congress) και εκ των υστέρων στο Ισραήλ, πάλι συναντώντας εκπροσώπους της κυβέρνησης. Το θέμα ήταν το Ολοκαύτωμα των Εβραίων κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και οι συνέπειες του στους λίγους επιζώντες και το πώς θα μπορούσαμε να εντάξουμε νομοθετικά ρύθμιση στο πλαίσιο ενός αντιρατσιστικού νομοσχεδίου για τους αρνητές του.

Αυτό που πραγματικά μάς συγκλόνισε ήταν, αναμφίβολα, η επίσκεψή μας στο Μουσείο Μνήμης του Ολοκαυτώματος των Ηνωμένων Πολιτειών (US Holocaust Memorial Museum) στην Ουάσιγκτον, καθώς και το Yad Vashem στην Ιερουσαλήμ. Είχαμε επίσης σε αυτά μας την προσπάθεια την αμέριστη συνδρομή, σε κάθε βήμα μας, της Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών, καθώς και του Κε-

ντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου. Συναντήθηκα με πολλούς επιζώντες, κυρίως από τη Θεσσαλονίκη. Οι κατατροφικές συνέπειες για τους εβραίους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δεν ήταν μόνο οι απώλειες αθώων ζώων, αλλά και απώλειες τεράστιων περιουσιών. Κλάπκαν τιμαλφή και χρήματα, λεηλατήθηκαν ακίνητα. Τράπεζες υφάρπαξαν τεράστια ποσά, κυρίως στην Ελβετία, διότι δεν υπήρχαν επιζώντες να τα διεκδικήσουν.

■ Η επαγγελματική σας κατάρτιση φαίνεται στην ειδική ορολογία τόσο των ομιλούντων προσώπων όσο και στα αφηγηματικά μέρη αυτού του αριστουργηματικού μυθιστορήματος. Αυτό εμπλουτίζει την όλη αφήγηση και προσθέτει πληροφοριακό κύρος στο πόνημά σας. Σε επόμενο βιβλίο θα χρησιμοποιήσετε πάλι χρηματοοικονομική ορολογία;

Μου αρέσει να χρησιμοποιώ τις γνώσεις μου στα χρηματοοικονομικά όταν γράφω. Προσπαθώ να συνδυάσω το λυρικό με το πραγματικό, χωρίς να το κάνω πολύ περίπλοκο και κουράσω τον αναγνώστη. Εξάλλου, το οικονομικό κίνητρο αποτελεί βασικό συστατικό στην δράση του ανθρώπου.

■ Τι σχεδιάζετε μετά;

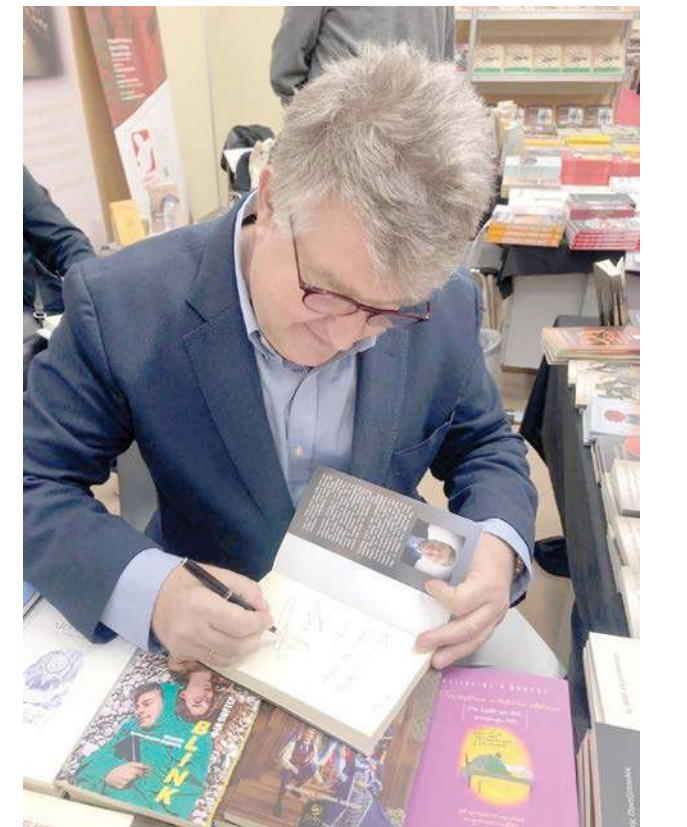
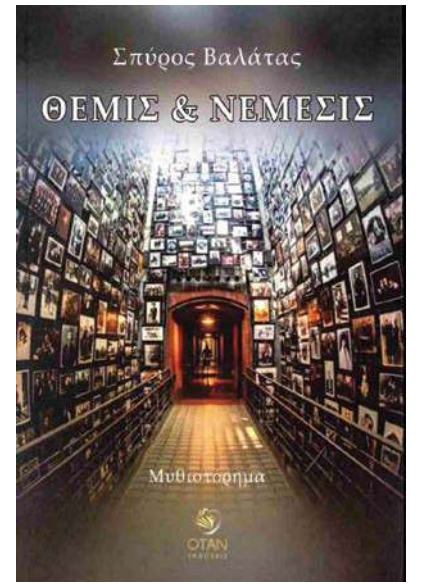
Το βιβλίο μου μόλις μεταφράστηκε στα αγγλικά. Θα κυκλοφορήσει στην Μεγάλη Βρετανία και θα κατοχυρωθεί στις αγγλόφωνες χώρες. Παράλληλα, θα παρουσιαστεί στην Ευρωπαϊκή Έκθεση βιβλίου στο Τορίνο τον ερχόμενο Μάιο, όπου η Ελλάδα είναι τρέχουσα χώρα. Ο απότερος στόχος μου όμως, είναι να γίνει κινηματογραφική ταινία ή σειρά.

■ Βλέπετε κινηματογράφο; Κι εάν ναι, τι;

Μου άρεσε πολύ η λίστα του Σίντλερ. Επίσης μου αρέσουν τα έργα του Ταραντίνο, των αδελφών Κοέν και του Γούντι Άλεν.

■ Ποια μεγάλα έργα Τέχνης ή και Λογοτεχνίας θαυμάζετε;

Οι Άθλιοι του Βίκτωρ Ούγκο, Πόλεμος και Ειρήνη του Τολστόι, ο Φτωχούλης του Θεού του Καζαντζάκη, ο Παίκτης του Ντοστογιέφσκι και πολλά από τα έργα του Καραγάτση, η Μεγάλη Χίμαιρα, ο Γιούγκερμαν, η τριλογία του Κοιτάζμαση του Καστρόπυργου.

WHO IS WHO

Ο Σπύρος Βαλάτας έχει γεννηθεί στην Αθήνα το 1968. Είναι Πτυχιούχος καθώς και κάτοχος Master of Science Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών Επιστημών από το Πανεπιστήμιο της Γενεύης στην Ελβετία. Έχει εργασθεί για πάνω από τριάντα χρόνια σε επενδυτικές εταιρίες, τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρίες, σε όλους τους τομείς των επενδύσεων (δημοσίων και ιδιωτικών), διαχείριση κεφαλαίων, επενδύσεων χαρτοφυλακίου. Έχει διατελέσει Ειδικός Οικονομικός Εμπειρογνώμονας στη Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με αποστολές σε αναπτυσσόμενες χώρες (Ουκρανία, Μολδαβία, Τυνησία, Ιορδανία) σε τομείς όπως η Διαχείριση του Οργανισμού Δημοσίου Χρέους, ανάλυση οικονομικών κινδύνων, έλεγχος κρατικού προϋπολογισμού, καθώς και στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Έχει διατελέσει Επιστημονικός Συνεργάτης του Υπουργού Γεωργίας σε οικονομικά θέματα, του Αναπληρωτή Υπουργού Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με συμβολή στην δημιουργία του αντιρατσιστικού νομοσχεδίου. Τέλος, έχει υπηρετήσει ως Δημοτικός Σύμβουλος στον Δήμο Βάρης-Βούλας Βουλιαγμένης.

Το οικονομικό κίνητρο αποτελεί βασικό συστατικό στην δράση του ανθρώπου.

«ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ» ΤΗΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΑΓΩΝΙΑΣ

Η στεγαστική κρίση αλλάζει την τηλεόραση

Η τηλεόραση δεν λειτουργεί ποτέ σε κενό αέρος· ακολουθεί τη ζωή, τις αγωνίες και τις προτεραιότητες της κοινωνίας. Και αυτή την περίοδο, η ελληνική καθημερινότητα περιστρέφεται γύρω από ένα βασικό ερώτημα: πού και με τι κόστος θα μείνει κανείς.

Τα ενοίκια σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη έχουν εκτοξευθεί, η προσφορά διαθέσιμων κατοικιών μειώνεται, οι νέοι δυσκολεύονται να φύγουν από το πατρικό τους, ενώ οι οικογένειες αναζητούν απεγνωσμένα μια οικονομικά βιώσιμη λύση. Η στεγαστική κρίση δεν αποτελεί πια στατιστικό δεδομένο· είναι θέμα συζητήσιμα σε παρέες, σε καφέ, σε γραφεία, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Μέσα σε αυτό το περιβάλλον, το «κεραμίδι» μετατρέπεται σε καθημερινή αγωνία και σε κεντρικό κοινωνικό ζήτημα. Η αύξηση των ενοικίων, η εξάλωση των βραχυχρόνιων μισθώσεων, το υψηλό κόστος αγοράς και ανακαίνισης, αλλά και οι περιορισμένες επιλογές για προσιτή κατοικία, επηρεάζουν άμεσα τον τρόπο ζωής χιλιάδων πολιτών. Δεν είναι, λοιπόν, τυχαίο ότι και τα τηλεοπτικά προγράμματα στρέφονται ολοένα και περισσότερο γύρω από το σπίτι — την αναζήτησή του, την απόκτησή του ή τη ριζική του αναμόρφωση.

Τα τηλεοπτικά προγράμματα στρέφονται ολοένα και περισσότερο γύρω από το σπίτι — την αναζήτησή του, την απόκτησή του ή τη ριζική του αναμόρφωση.

Flat Hunters

3 μεσίτες ακινήτων, ο Βασίλης Αστεριάδης, η Εκατερίνα Μαντζάκου και ο Νίκος Κατσιαντώνης ανταγωνίζονται για να βρουν το τέλειο σπίτι για πολύ απαιτητικούς πελάτες, υποψήφιους ενοικιαστές ή αγοραστές. Οι μεσίτες έχουν δικαίωμα να δείξουν μόνο ένα ακίνητο ο καθένας, συνεπώς πρέπει να έχουν καταλάβει πολύ καλά τι ψάχνουν οι πελάτες τους.

Σε κάθε επεισόδιο, βλέπουμε 3 επισκέψεις σε αντίστοιχα ακίνητα και παρακολουθούμε την προσπάθεια κάθε μεσίτη να καταφέρει να βρει το ακίνητο που ανταποκρίνεται καλύτερα στις προσδοκίες του πε-

λάτη. Κάθε επίσκεψη είναι γεμάτη εκπλήξεις, ευχάριστες, συγκινητικές, αλλά και αμήχανες στιγμές, καθώς οι 3 μεσίτες χρησιμοποιούν όλα τα μέσα που έχουν για να διαλέξει ο πελάτης το δικό τους σπίτι και να κερδίσουν. Στο τέλος κάθε ημέρας, και επεισοδίου αντίστοιχα, ο πελάτης επιλέγει το αγαπημένο του ακίνητο.

Η επιστροφή του Σπύρου Σούλη

Το Extreme Makeover: Home Edition είναι μια από τις πιο δημοφιλείς τηλεοπτικές εκπομπές σε ολόκληρο τον κόσμο. Η εκπομπή εί-

ναι γνωστή για τη συγκινητική της προσέγγιση, καθώς προσφέρει ριζική ανακαίνιση σπιτιών για οικογένειες που αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες, όπως οικονομικά προβλήματα, προβλήματα υγείας ή φυσικές καταστροφές.

Το Extreme Makeover Home Edition έρχεται στον ANTI το επόμενο διάστημα με τον Σπύρο Σούλη, στο τιμόνι της εκπομπής. Ο γνωστός αρχιτέκτονας θα δίνει τη δυνατότητα ριζικής ανακαίνισης σπιτιών. Συναντώντας οικογένειες των οποίων η ζωή μπορεί να είναι δύσκολη, ένα εξ ολοκλήρου ανανεωμένο σπίτι θα τους δώσει την ελπίδα και τη βοήθεια για μια καλύτερη καθημερινότητα!

Για να μην κρυβόμαστε, η τηλεόραση απλώς αντικατοπτρίζει μια πραγματικότητα που ήδη βιώνουμε. Τα Flat Hunters και το Extreme Makeover: Home Edition δεν είναι απλώς ψυχαγωγία· είναι καθρέφτες της στεγαστικής αγωνίας, της ανασφάλειας και της καθημερινής προσπάθειας να βρεθεί ένα σπίτι για να ζήσει κανείς αξιοπρεπώς.

Τηλέφωνα για προσωπικό ή τηλεφωνικό ραντεβού: 210-4131584 • 210-4222828 • 6971 709239 (what's up) • 6932232132 (vodafone) με δυνατότητα πρόβλεψης και μέσω εφαρμογής: Email: aleousi@gmail.com • FB: @leousianta • Site: www.virginialeousi.com

Διορατικότητα

Στις 2 ο Άρνος περνάει στους Ιχθείς, κάνοντάς σας επιθετικούς σε συναισθηματικό επίπεδο οπότε προσπαθήστε να μην πιέσετε τον εαυτό σας περισσότερο απ' όσο μπορείτε να αντέξετε. Στις 3 με την Ολική έκλειψη Σελήνης και Πανσέληνο στην Παρθένο, ενισχύεται η διορατικότητα, η αντίληψη και η σκέψη, αλλά δε θα λείψουν οι εσωτερικές αναζητήσεις, το άγχος και η ανασφάλεια. Δημιουργεί ουτοπικές καταστάσεις ενώ θα είναι πολύ εύκολο να απομακρυνθείτε από τους στόχους σας.

ΚΡΙΟΣ

Βγείτε έξω με φίλους, διασκεδάστε και δείτε τη ζωή με περισσότερη αισιοδοξία. Βάζοντας μπροστά τη γοητεία και το χαμόγελό σας, μπορείτε να ρίξετε απόρρητα κάστρα. Δείτε τις χαρές που έρχονται για εσάς και μην κολλάτε σε λεπτομέρειες. Πειραματιστείτε ποικιλοτρόπως, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι θα πρέπει όπως και να έχει να αξιοποιήσετε όλες τις ευκαιρίες. Εννοείται πως θα υπάρχουν δυσκολίες και δοκιμασίες.

ΤΑΥΡΟΣ

Επωφεληθείτε από τις πρόσφατες γνωριμίες σας για να προωθήσετε τα επαγγελματικά σας σχέδια και μην παρσούρετε από κουβέντες που δεν οδηγούν πουθενά. Φροντίστε να μην υπάρχουν εκκρεμότητες γιατί σας ανοίγονται καινούριοι ορίζοντες δραστηριοτήτων. Είναι καιρός να μπει μια τάξη και εσείς να ξεκουραστείτε ουσιαστικά. Οι πιέσεις που δεχθήκατε τελευταία κλόνισαν την αυτοξία σας. Γίνετε πιο ρεαλιστές, καθώς ο ρομαντισμός που σας διακρίνει κάποιες φορές σας εμποδίζει να απομυθοποιήσετε ανθρώπους και καταστάσεις.

ΛΕΩΝ

Βρείτε τρόπους να κάνετε πραγματικότητα ακόμα και τα πιο τρελά σας όνειρα. Για ότι έχετε σκοπό να ακολουθήσετε στη ζωή σας αποκτίστε περισσότερη σιγουριά. Τα καλύτερα ατού σας για σήμερα είναι η άμεση προσαρμογή και η διπλωματία. Μια καινούρια προσφορά που θα σας γίνει, θα σας κάνει να δείτε τις δυνατότητες που έχετε. Δεν υπάρχει λόγος να τοντάρτε πολλά σε ανθρώπους που δεν το αξίζουν.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ

Βάλτε μέτρο στα συναισθήματά σας γιατί δεν είναι τόσο δύσκολο να τα κοιμαντάρετε. Δώστε μεγαλύτερη σημασία στην πραγματοποίηση των δικών σας επιθυμιών. Ενημερώστε τους άλλους, όταν δεν μπορείτε να τηρήσετε υπεύθυνα μια υπόσχεσή σας. Ασχοληθείτε με κάποιες εκκρεμότητες που πρέπει να τακτοποιηθούν όσο πιο άμεσα γίνεται. Για να σας εκτιμήσουν οι άλλοι μην υποτιμάτε τις ικανότητές σας. Πριν αρχίσετε να λέτε τη γνώμη σας σε ένα καλό σας φίλο, μάθετε όλη την αλήθεια.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ

Το άγχος δεν είναι ο καλύτερος σύμβουλος στη σχέση σας και παίρνετε λάθος αποφάσεις. Κάντε λίγο υπομονή και ηρεμήστε για να βρείτε τις ισορροπίες μεταξύ σας. Μην χά-

στετε την ψυχραιμία σας για κανένα λόγο και αποφύγετε διενέξεις για ψιλοπράγματα. Αρκετές φορές υπερβάλατε στην κριτική που ασκείτε και πληγώνετε τους άλλους. Μην αφήσετε ανεκμετάλλευτη ούτε μία ευκαιρία για διασκέδαση να σας ξεφύγει. Εάν έγιναν παρεξηγήσεις με τους φίλους σας μη τα βάζετε μόνο με τους άλλους.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ

Αξιοποιήστε σωστά τις αισθηματικές ευκαιρίες που θα σας δοθούν, αλλά αποφύγετε να ανοίξετε συζητήσεις ή να κάνετε σχόλια που θα αφορούν τη ζωή τρίτων προσώπων. Μην εκνευρίζετε με τις καθυστερήσεις ή τα εμπόδια που προκύπτουν, γιατί δε θα μπορούσατε να αντιμετωπίσετε σωστά τα καθημερινά σας προβλήματα. Δεν υπάρχει λόγος να είστε επιθετικός με τους στενούς συνεργάτες σας. Προτιμήστε τη σιωπή ή την ήπια τακτική απ' το να πείτε κάτι που θα πληγώσει τους άλλους.

ΖΥΓΟΣ

Προσπαθήστε να μην ξεπερνάτε τα όρια της προσωπικής σας ελευθερίας. Για να μη σας ζητήσουν εξηγήσεις, φροντίστε να έχετε τεκμηριώσει όλες τις απόψεις σας. Βάλτε σε τάξη τα θέματα της καθημερινής σας ζωής, χωρίς να είστε υπερβολικοί στις απαιτήσεις σας. Αντί να ποείστε από τον ανταγωνισμό που υπάρχει, αγωνιστείτε για να πετύχετε τους στόχους σας. Αναδιοργανώστε το πρόγραμμά σας και να θυμάστε πως με τη σιωπή δεν μπορείτε να βρείτε λύσεις.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ

Μην πέσετε στον πειρασμό να υποκύψετε σε αναβολές, γιατί επιτέλους αρχίζετε να αγγίζετε τις προσδοκίες σας. Αλλάξτε τρόπο σκέψης και ακολουθήστε ένα διαφορετικό πρόγραμμα. Αφήστε τα συναισθήματά σας να βγουν στην επιφάνεια και χαρείτε μια πιο προσωπική και άμεση επαφή ανάμεσά σας. Διαχωρίστε αυτά που συνθέτουν τις σχέσεις σας και να βρείτε τις σωστές αναλογίες σε αγάπη, ανάγκη και συνήθεια, ώστε να μην είναι άνισες και δημιουργούνται παράπονα.

ΤΟΞΟΤΗΣ

Είναι η κατάλληλη στιγμή για διευθετήσεις, οπότε αφήστε στην άκρη το φόβο που σας πιάνει κάποιες φορές ότι μπορεί να αποτύ-

ΥΔΡΟΧΟΟΣ

Πρέπει να δείτε πιο αισιόδοξα τις προσωπικές σας σχέσεις και να τολμήσετε να προτείνετε κάτι που θέλετε εδώ και πολύ καιρό και να είστε σίγουροι ότι θα εισακουστείτε. Μάθετε να μη στριβίζετε οικονομικά μόνο σε υποσχέσεις. Στα επαγγελματικά σας θέματα θα υπάρχει μεγάλη κινητικότητα αλλά και αρκετές καθυστερήσεις που δεν είχατε υπολογίσει. Υπάρχουν αρκετοί άνθρωποι που έχουν όλη την καλή διάθεση να σας βοηθήσουν στις προσπάθειές σας, γι' αυτό μη διστάσετε να επεκτείνετε τις κοινωνικές σας δραστηριότητες.

ΙΧΘΥΕΣ

Είναι αποκλειστικά και μόνο δική σας υποχρέωση να κάνετε τη ζωή σας όπως εσείς τη θέλετε. Τολμήστε λοιπόν, ένα βήμα μπροστά, κάντε την πιο δημιουργική και ανατρέψτε τα δεδομένα. Μην αφήσετε τις πολλές υποχρεώσεις να σας δημιουργήσουν πονοκέφαλο. Ακολουθήστε ρυθμούς και πρότυπα που ταιριάζουν περισσότερο στην ιδιοσυγκρασία σας. Όλα όσα θα συμβούν δε θα είναι τυχαία και θα το διαπιστώσετε και από μόνοι σας.

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΓΡΑΦΗΣ

Γράφει
ο Ανέστης Γερονικολάκης

TODAY PRESS

www.todaypress.gr

ΕΠΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΦΑΓΟΥΡΑΣ

Χατζηδάκης, Δένδιας, Γεωργιάδης, Μενδώνη, Πιερρακάκης, Ζαχαράκης. Δεν έχει τέλος η λίστα των προσώπων που ο Κυριάκος Μητσοτάκης έχει διαρκώς σε Υπουργικό σχήμα από το 2019 έως σήμερα. Προφανώς κάποιοι από αυτούς είναι «σταθερές αξίες» για τη λειτουργία της κυβέρνησης αλλά και «βαριά χαρτιά» για τη σύνδεση του κόμματος με την κοινωνία. Δηλαδή, με τους ψηφοφόρους! Κάποιοι όμως θα πρέπει να αρχίσουν να σκέφτονται τη ζωή μετά την Υπουργική καρέκλα. Η ώρα του ανασχηματισμού δεν θα αργήσει πολύ και οι άνθρωποι που θα «τρέξουν» ως Υπουργοί κατά την προεκλογική περίοδο δε θα είναι οι ίδιοι με σήμερα. Άλλωστε η ΝΔ έχει μεγάλο πάγκο και κάποιοι είναι «στο περίμενε» για σχεδόν δυο θητείες. Δε θέλει και ιδιαίτερη... σοφία, για να καταλάβει κάποιος ποιοι / ποιος ή ποια είναι πιο κοντά στην πόρτα της εξόδου.

ΥΓ: όπως ξέρετε εγώ δεν εκφράζω τους πόθους μου. Έχω ρεπορτάζ και καθαρή εικόνα.

Στα χνάρια του Στέφανου

Όπως ο Κασσελάκης ξεκίνησε με δόξα και τιμή και κατάφερε να χάσει τη λάμψη του αλλά και όλα τα «σοβαρά στελέχη του» σε μηδενικό χρόνο, έτσι και η Μαρία Καρυστιανού κινδυνεύει να εξαϋλωθεί πριν το καταλάβει. Δεν είναι οι γκάφες της για θέματα ζέοντα -όπως οι αμβλώσεις- το θέμα! Άλλωστε ποιος παρακολουθεί ειδήσεις και ποιος ψηφίζει κόμματα και ανθρώπους για τις θέσεις και το πρόγραμμά τους. Λυπάμαι που το γράφω. Αλλά ας μη δουλευόμαστε. Η γενικότερη στάση της θυμίζει Στέφανο. Μοιάζει να λειτουργεί με ένα «ξέρω εγώ». Και έτσι διερωτώμαι: Από που ξέρει; Με αυτά και με τα άλλα είδατε τις νέες ρωγμές που δημιούργησε με συγγενείς θυμάτων των Τεμπών με το βίντεο που ανάρτησε. Αυτά όμως τα θέματα δεν είναι πολιτικά και φτάνουν στα αυτιά του εκλογικού της κοινού. Είναι μάλιστα ικανά να το κάνουν να της γυρίσει την πλάτη.

Μεταγραφές

Η μεταγραφική περίοδος στα media άνοιξε. Όχι για τα κανάλια. Εκεί ένα μόνο σοβαρό ραντεβού -μαθαίνω- πως έχει γίνει. Οι τηλεστάρ των μονοψήφιων βγήκαν όμως στη γύρα και πουλάνε το ονοματάκι τους ως άλλες «πολύφερνες νύφες», προκειμένου να δέσουν το γαϊδάρό τους και την επόμενη χρονιά. Τηλεκριτικοί της πλάκας τους γράφουν ύμνους κατά παραγγελία και γελάει η πιάτσα. Ο κόσμος συνολικά δε γελάει γιατί δεν ασχολείται. Το «ψωμί» είναι αλλού. Σας το υπογράφω. Τα όσσια μίντια έχουν πάρει όλο το χαρτί.

Η ΤΡ στο ίνσταγκραμ ξεπέρασε σε δυο εβδομάδες τα 13εκ views.

Έχουν αρχίσει μάλιστα τα τηλεφωνα από φίλους και κομματικά στελέχη να τους «παίζουμε» γιατί η διείσδυση των νέων μέσων είναι τεράστια.

Η ανταμοιβή του ρουφιάνου

«Την ρουφιανιά πολλοί αγάπησαν, τον ρουφιάνο ουδείς», λέει ένα γνωμικό που όμως στην Ελλάδα του 2026 ή τουλάχιστον στον χώρο των Media, δε φαίνεται να βρίσκεται πλέον σε ισχύ. Ακούστε τι έφτασε στα αυτιά μου. Δημοσιογράφος που επί χρόνια υποδύονταν τον σκληρό ΠΑΣΟΚο (που πάω και τα θυμάμαι), αλλά πλέον έχει αλλάξει «κομματικό σακάκι», εκδιώχθηκε κλοισπιδόν από μεγάλο τηλεοπτικό δίκτυο όταν το... αφεντικό, κατάλαβε πως ρουφιανεύει τις συζητήσεις των συσκέψεων. Άκουγε δηλαδή την ιεράρχηση των ειδήσεων και φρόντιζε να ενημερώνει τους «άμεσα ενδιαφερόμενους» Υπουργούς, για τα νέα που τους αφορούσαν και τη γραμμή του καναλιού. Πουλούσε υπηρεσίες, ο άνθρωπος! Ο κύριος βεβαίως αν και απολύθηκε, χαμένος δεν πήγε. Του το «ξεπλήρωσαν» οι φίλοι του και του βρήκαν γρήγορα νέο στασίδι για να τελέσει το θεάρεστο έργο του. Τον αγάπησε και ο «άρχοντας του χάους» (όπως αποκαλούν στο νέο του μαγαζί το διευθυντικό στέλεχος που έχει αναλάβει ρόλο τροχονόμου βυσμάτων), και δείχνει να τον αξιοποιεί. Όμοιος, ομοίω...

Γραφείο ενρέσεως εργασίας: «ο Αλέξης»

Θα το ανακοινώσει το κόμμα; Δε θα το ανακοινώσει; Τον επηρεάζουν οι δημοσκοπήσεις ή δεν τον επηρεάζουν στην στρατηγική του; Ποιοι θα τον ακολουθήσουν και ποιος ο ίδιος δε θέλει ούτε να βλέπει; Πόσους μήνες θα συνεχίσουμε να ρωτάμε τα ίδια και τα ίδια;

Από ό,τι φαίνεται πρόσωπα όπως η Όλγα Γεροβασίλη παραμένουν κοντά στον Αλέξη Τσίπρα ενώ και παλιοί του συνεργάτες που έμοιαζαν «καμένοι», αρχίζει να ακούγεται πως ενεργοποιούνται εκ νέου. Βλέπε τον Νίκο Παππά, τον 13-0. Κακά τα ψέματα. Μικρή η χώρα μας και λίγα τα στελέχη. Που να ανακαλύπτεις νέα πουλέν; Άλλωστε, όλοι λίγο -πολύ έχουν καταλάβει πως δε μπορούν να ποντάρουν πλέον στην επιστροφή τους στην εξουσία και στην κατάληψη των... αρμών της. Η επανεκλογή και η «θεσούλα» στα έδρανα, μοιάζει για κάποιους ικανοποιητική.